

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Jgnatianaè Petitaè**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Consideratio III. De Peccato Mortali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

tias tibi ago pro agnitione veritatis adeò salutaris hodie mihi propositæ. Te, qui tanta pro salute mea passus es, rogo, ne permittas me æternum perire: per Vulnera tua rogo, ne proicias me à facie tua cum multis, quos proicias. Vivam deinceps per gratiam tuam cum paucis, ut me salves cum paucis. Oro supplex & acclinis, cor contritum quasi cinis, gere curam mei Finis. O DEUS ego amo te, nec amo te, ut salves me &c.

Ad B. Virginem & Sanctos. Maria Mater gratiæ, refugium peccatorum, anchora salutis meæ! O quantum me terret incertitudo salutis meæ! Ah pro me pete, ut quiete sempiternâ perfruar, ne tormentis comburentis stagni miser obruar. Eandem mihi gratiam impetrate O Sancti Patroni mei: Tu præsertim, mi Angele Custos, qui datus es mihi in ducem viæ meæ; dirige me, obsecro, ne à via ad Cœlum aberrem. Angele DEI, qui custos es mei &c.

Consideratio III.

De Peccato Mortali.

Recitata Oratione, imaginare tibi reum aliquem, qui centies mortem promeritus sit ob gravissima flagitia, stare coram Rege, cujus Majestatem læsit; & à quo plurimi alii ob multò minora peccata gravissimè puniti sunt, qui tamen paratus sit dare veniam reo supplicanti.

Cogi-

Cogita, te esse reum illum mille peccatis onustum, coram DEo tuo justo quidem Judice, sed jam adhuc clementissimo Patre. Roga gratiam agnoscendi malitiam peccati, ut illud ex animo abomineris.

Ingressus.

Vidisti, quem ad Finem creatus sis; quamque pauci Finem illum assequantur: statuisti fugere omne illud, quod à Fine tuo te abducere potest. At quid illud est? solum peccatum est. Hoc solum Cœlos tibi claudit, infernum reſerat. Ergo omnis cura, huc est vertenda, ut hujus agnoscas malitiam; hanc enim si agnoscis, peccare nunquam poteris; notitia peccati initium salutis est; haberi autem hæc potest tum ex ipsa natura peccati, tum ex suppliciiis & effectibus. Hinc tria hæc proponam: expende serio; certè erit vox tua, quæ fuit Machabæorum: parati sumus magis mori, quam patrias DEI leges prævaricari. Aut ea, quæ fuit S. Casimiri: malo mori, quam fœdari!

Pars I.

Malitia Peccati ex Natura sua.

Doctrina. Peccatum est transgressio libera legis divinæ vel humanæ: dum quid agis, loqueris, cogitas, quod lex prohibuit, aut dum
omittis,

omittis, quod præcepit, peccare diceris. Peccator ergo violat legem DEI, etiam dum legem humanam à Superiore latam transgreditur; huic enim obedire lex divina jubet. Peccator violando legem DEI offendit DEum; hinc peccatum dicitur offensa DEI. Atque ex hac peccati natura colligenda est peccati gravitas. DEum offendere ah! quàm terribilis malitiæ res est! si cognosceres, quid sit offensa DEI ab homine facta, stupore attonitus humi corrueres. Offensa tantò est major, quantò dignior est Persona offensa, & offendens vilior. Jam metire Majestatem DEI, metire vilitatem hominis, & habes malitiam peccati in comprehensibilem. Quis igitur est, qui offenditur? Ah obstupescite Cœli! *Scito & vide, quia in Dominum DEum tuum prævaricata es*, ait Scriptura. *In Dominum DEum tuum!* O res terrifica! rumpeatur dolore cor tuum, si hoc caperet. Age, quid dico, dum DEum dico? Naturam dico, quâ nihil cogitari potest sublimius, nihil præstantius, excellentius nihil. Naturam, quæ semper ab æterno est, & erit: quæ velut fons inexhaustus largitur creaturis omnibus essentiam, pulchritudinem, bonitatem, & quidquid in eis est: cui decedere nihil potest, nihil accedere: quæ tantum creaturas omnes superat, quantum lux superat tenebras, creatura nihilum. Nulla regis Majestas divinæ collata Majestati tanti æstimari potest, quanti conditio vermiculi regis Majestati collata. Orbem
com-

complet universum, & sustentat omnia digito virtutis suæ. Omnis creata potentia imbecillitas est, si divinæ conferatur; hæc verbo uno mundum hunc produxit; verbo uno mille alios producere adhuc potest, millies hoc nostro perfectiores; quos omnes & momento uno redigere potest in nihilum. Divitiæ mundi totius sordes & lutum sunt, si divinis comparemus. Majestas tanta est, ut si creaturæ omnes intellectivæ semper in genua provolutæ eam adorarent, nec ab ejus laude per totam æternitatem cessarent, minimam tamen ejus perfectionem satis laudare non possent, aut venerari. Finge pulchritudinem tam eximiam, ut solo sui aspectu omnium rapiat corda mortalium; ut vel semel eam intueri æstimabilius sit, ac omnibus mundi voluptatibus per mille sæcula frui. Cogita Majestatem tam sublimem, cujus in obsequium omnia perpeti tormenta pluris sit æstimandum, ac toti mundo dominari. Cogita bonitatem immensam, quam unâ solum cogitatione offendere pejus sit, ac re ipsa in nihilum redigere Cælos, naturamque destruere universam. Adde Clementiam nullo in patre auditam, quæ injurias innumeras, ab infimo mancipio illatas, patientissimè tolerat, pœnitentibus ad unum verbulum ignoscit, quin & prima eis veniam offert. Adde Liberalitatem tam profusam, ut vota etiam superet; & quasi parùm esset mundum totum nostro bono condidisse, etiam ad cœlestis regni divitias invitet:
adde

adde decorem, qui intuentes in suavissimam
 extasim rapiat & per æternitatem omnem in
 sui contemplatione teneat defixos. His omni-
 bus animo conceptis, quotam Essentiæ divinæ
 partem te attigisse putas? Nec minimam certè.
 Infinite enim major est DEUS omni eo, quod
 ab intellectu creato concipi potest. Cogita
 ergo semper plures & plures perfectiones, eas-
 que centies & millies multiplica: compara eas
 numero stellarum in Cælo; arenulis in littore
 maris, aquarum guttulis in oceano: scito ta-
 men, enormem hanc multitudinem DEI per-
 fectionibus collatam infinitis adhuc modis esse
 minorem, quàm sit parvus vermiculus toti mun-
 do collatus. Quid igitur concipis, dum nomi-
 nari audis DEUM? nimirum Naturam aliquam,
 quæ ab æterno est, in æternum erit; occupat
 omnem locum, scit omnem veritatem; conti-
 net omnes perfectiones; infinite est potens,
 sapiens, pulchra; quam intueri summa beati-
 tudo: Naturam - - - quid dico? cogor sane
 fateri, quod Epictetus fassus est: quò plus la-
 boro in cognitione DEI obtinenda, eò minùs
 à me talem haberi posse, intelligo. Scilicet Ma-
 gnus Dominus, & terribilis est DEUS. Magnum
 vocas, cui vides ad nutum esse magnum fa-
 mulorum gregem; subditas esse urbes & popu-
 los; paratas omnis generis opes & delicias.
 Magnum vocas, cujus Majesta em palatiorum
 amplitudo & forma, hortorum pulchritudo,
 militum numerus & robur, subactorum rebel-
 lium

lium multitudo orbi stupendam faciunt & venerabilem. Quid ni oculos ad DEum tutim convertis, & Magnum exclamas, & Maximum adoras? Est ille DEus, cui innumera Angelorum cohors famulatur, quem laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates: Est ille DEus, cujus potestas immensa, Majestas infinita - - - quo denuo rapior imbellis homo? *Magnus Dominus & terribilis nimis*: hoc unum dixisse sufficiat. Liceat jam cum S. Bernardo exclamare: Et Majestatem tam terribilem vilis vermiculus audeat irritare? vilis vermiculus? **Obstupescite Cœli!**

Habes ex his ipsis Bernardi verbis, quæ sit persona offendens. Regem offendi à Rege grave est: Regem offendi à vili rustico, mancipio sordido, intolerabilis injuria est. Crescit ergo offensæ magnitudo etiam ex vilitate offendentis. Age, quis ergo audax ille, quis ille impudens, qui tantam tamque terribilem Majestatem offendere audet? quid queris? Homo est. Homo offensor DEI? DEus offensus ab homine? O portentum! O intolerabile flagitium! ah quantum continent voces hæ: *DEus offensus ab homine*. Quis igitur est homo? quid es, mi studiosè, qui offendere DEum ausus es? Considera corpus, considera animam, & effare, quis sis. An non cum Davide exclamandum est tibi: *Substantia meâ tanquam nihilum ante te*. Corpus si spectas; es frustum ex argilla factum, nupèr e luto emergens, paulò post esca-

D

ver-

vermium, cinis, nihil. Animam si vides, imaginem quidem DEI vides, sed ex se quid boni assequi potest? quid vel cogitare? nihil. Hæreditas tua est ignorantia mentis, malitia voluntatis, imbecillitas ad bonum, inclinatio ad malum: huic hæreditati innumeræ aliæ accedunt miseræ. Totus nimirum animal es, scatenus vitiis, elementorum injuriis expositum, rerum omnium egens, fragile, imbecillum, caducum, ad interitum se ipso tendens. Jam ex adverso Divinæ te Majestatis pone; comparat tuam existentiam nuper cœptam cum vita DEI necessária & æterna; tuam vilitatem cum ejus magnitudine; tuam imbecillitatem cum ejus omnipotentia; miseriam tuam & verè mendicam inopiam cum ejus perfectione; te totum cum DEo toto; & quæso, quantus in hac comparatione videri potes? Vide prius, quid sis collatus hominibus omnibus. Fuerunt, eruntque adhuc multa hominum millia: his omnibus si tu ex parte altera compareris, quæso, quantilla portio es? an tanta, quanta est musca homini collata? multò minor. Jam perge: quid, quæso, es collatus uni Angelo? homines omnes uni Angelo collati minus quid sunt, ac pulvisculus collatus toti universo. Si ergo tu jam antè cum hominibus comparatus minus aliquid eras, ac musca, quid jam eris collatus uni Angelo? quid collatus mille imò omnibus Angelis? Cùm verò & omnes Angeli in unum collecti, si cum DEo conferantur, minus sunt

ac

ac muscula Regi maximo collata, collige, quæso, & considera, quantus tu demum esse possis tanto DEo comparatus? *Omnes gentes quasi non sint, sic sunt coram eo*, ait Isajas. Quid ergo tu? ah! dic denuo: *Substantia mea tanquam nihilum ante te.* Si ergo tua hæc vilitas te coram DEo tam humilem reddere deberet, ut altissimo terrore totus tremens, facie humi prostratâ, ne oculos quidem ad tantam Majestatem auderes attollere, quantæ, obsecro, temeritatis erit frontem adversus tantam Majestatem erigere? Tu, tu vermicule vilissime, tu muscula misera, tu vile, abjectum, sordidum nihilum ausis contra DEum tantum & tam terribilem insurgere, eum laceffere, contemnere, irritare? O Cœli! O proterviam sine modo, sine exemplo! O monstrosam! O inauditam temeritatem! Eò te, tantillum homuncionem, ignobilem terræ vermiculum, eò furoris, eò proterviæ progredi posse, ut, cum supremus ille Cœli terræque Monarcha in altissimo Majestatis solio residens, humillimis coleretur Angelorum obsequiis, tu indignissimis eum modis auderes laceffere? tu DEum? tu putredo? tu paucillum pulvisculi? tu vermicule? O Cœli! Cœli obstupescite! Lucifer, quòd contra DEum hunc se erexerit, temeritas fuit inferis digna: & tamen Angelus fuit; Angelorum nobilissimus fuit; te multò excellentior, multò nobilior. Quanta igitur tua, vilis vermicule, temeritas, contra Tonantem insurgere audentis? Vermiculus si contra Regem,

gem, pygmæus contra gigantem insurgeret, nunquid audacia foret non ferenda? foret, sed tuæ similis non foret. Unum obstupesco, quòd Angeli videntes tantam Regi suo inferri injuriam; quòd creaturæ cæteræ tantâ Creatorem suum ab homine contumeliâ affici videntes, non illico ad vindictam sumendam profiliant, dicentes cum fidei illo Davidis milite: *Quare maledicit canis hic mortuus (Semei) Domino meo regi? vadam & amputabo ei caput.*

Necdum sistamus. Quis est, qui offenditur, & à quo? *In Dominum DEum tuum pravaricata es.* DEus, Creator, Dominus, Pater, Benefactor, Judex offenditur à creatura, servo, filio, ab eo cui beneficia præstita sunt, ab eo quem judicaturus est. *Audite Cœli & auribus percipe terra!* 1. Creator est, quem offendis, mi studiose. Creavit te ex nihilo; ergo te totum ei debebas, uti opus ab artifice factum totum se artificio debet, si is omnia subministravit. Manus tuas DEO debes, oculos, pedes, te totum DEO debes. Ergo non licet vel manum, vel pedem, vel aliud membrum movere nisi ad DEI gloriam. Hinc Spiritus S. ait: *In omni virtute tua dilige eum, qui fecit te.* in omni virtute: sic æquum est. Peccator quid agit? *Audite Cœli! Dominum DEum, qui fecit te, dereliquisti, & oblitus es Creatoris tui.* O quæ injuria, legem ejus à te violari & contemni, cujus nutui servire totus debueras. 2. Conservator est, quem offendis. Architectus domo exstructâ abit;
hæc

hæc enim suâ se mole sustentat. DEus creato homine manum si amoveret, iste in nihilum recideret. Conservat ergo hominem omni momento vitæ. Si ergo pro creatione totum te DEo debes, quanto magis pro diuturna a deo conservatione. Quid tu peccando agis? obsequia novis nominibus debita subtrahis, duplicatâ injuriâ legem ejus contemnis. 3. Pater est, quem offendis. Pater noster, qui es in Cœlis. Quid, quæso, à Patre amantissimo expectare potes, quod non uberius à DEo præstitum fuerit? alimenta, victum, vestitum suppeditant Patres. Quid tibi DEus? *Filios*, ait, *enutrivit & exaltavit*. Enutrivit: O quam pretioso cibo! cibo gratiæ divinæ, inspirationum sanctarum, cibo angelico, Corpore scilicet & Sanguine Eucharistico: enutrivit modo tali, quali nullus patrum prolem suam nutrivit hactenus. Et quid egisti? *Ipsi autem spreverunt me*, ait DEus. Ipsi Filii mei tam pretiose nutriti, tam sanctè educati, Filii mei, Studiosi, sæpius Corpore & Sanguine meo refecti, majoribus à me affecti beneficiis, ac homines alii, spreverunt, contempserunt, conculcârunt Me, Me Patrem suum amandissimum. Obstupescite Cœli! Patri refragari, Patrem contemnere, calcare etiam, O quam enorme scelus! O studiose, nonne ipse est Pater tuus? & huic, quoties peccâsti, insultâsti! non horres ad scelus tuum? non expavescis? 4. Benefactor est, quem offendis. Quid habes, quod non accepisti

pisti ab eo? numera beneficia, si potes, tibi
 collata. Quòd vivis, cujus beneficio vivis?
 nōne DEI? quòd in fide vera natus es, &
 educatus, cui debes? nōne DEO? quòd ab
 innumeris animæ & corporis periculis servatus
 sis hactenus, cui debes? nōne DEO tuo?
 Manus tuæ, fanitas tua, talenta tua à quo
 sunt? nōne à DEO? verè dixit tibi DEUS:
Charitate perpetuâ dilexi te. Nam ab æterno
 disposuit, ut nascereris parente catholico, in
 loco catholico, tempore tali & occasione, ut
 facillimè salvari posses. Dedit parentes, qui te
 applicarent studiis, per quæ excultus ad sanctif-
 sima Ecclesiæ officia præ innumeris aliis ido-
 neum te facere potes. Si parva hæc sunt, ani-
 mam tuam vide, & majora agnosces. Bene-
 factor hic tuus, qui tanta tibi hactenus præsti-
 tit, majora adhuc præstare paratus est in Cælo.
 Et hic ille ipse est, quem offendis. Audite Cœ-
 li! *Filios enutrivi*, tantis, tot ornavi beneficiis,
 & *ipsi spreverunt me*; quin (horreo dicere!)
 quin ipsa adeo beneficia contra DEUM bene-
 factorem adhibuerunt. O audaciam! O pec-
 cati malitiam! Audisti hoc Studiose? ipsa DEI
 beneficia contra DEUM peccando adhibuisti.
 Pecunia à parentibus concessa, talenta tua,
 vires tuæ, valetudo, tempus quid nisi bene-
 ficia DEI sunt, innumeris aliis negata, tibi
 singulari amore concessa? qua autem ratione
 à te adhibita sunt? nōne hæc ipsa fuerunt in-
 strumenta, quibus amandissimum benefacto-
 rem

rem

rem tuum toties, tam protervè offendisti? nonne sanitas, talenta, tempus eò tibi servierunt, ut tantò liberius DEum offenderes, à quo ea tibi data erant? Et leve hoc credis? De mendico quid dices? dederas ei pecuniam pro eleemosyna: is venenum emit, quo te interficeret. De milite quid sentis? accepit is à rege gladium gemmis divitem, velut speciale regii amoris argumentum: ille in donantis jugulum convertit, regem eodem gladio trucidavit. An non ingrati animi prodigia sunt impii ejuscemodi? an non mille rogis digni? Tu, tu, Studiose, hoc ingratitude monstrum es; tu, tu ille impius mille inferis dignus. Poterat te DEus creare cæcum, mutum, surdum; poterat te permittere nasci parentibus egenis, ethnicis: non fecit, sed oculos tibi, aures, linguæ usum, innumera alia præstitit beneficia. Et tu hac ejus liberalitate, hac linguâ, his oculis, his beneficiis DEum ipsum quoties offendere ausus es? dum peccâsti, beneficiis DEI contra DEum usus es. O exhorresce tandem ad hanc peccati malitiam!

Redeo ad primum. Quis est, qui offenditur? offenditur DEus. DEus, DEus est, qui offenditur. Non horres, studiose? non toto corpore contremiscis? non peccatum ex animo detestaris? Ah! non agnoscis, quanta, quàm terribilis, quàm infinita sit DEI Majestas. Agnovit nonnihil David & exclamavit: *Nonne DEo subjecta erit anima mea, quia ipse est DEus*

meus? quasi diceret: possibilene est, ut me non subiiciam DEo meo? DEus est: quid ultra requiro? Sed quæro denuo, quid est DEus? hoc enim tibi maxime inculcatum opto. Quid est DEus? Si scirem, quid DEus esset, aiebat ille, aut ipse essem DEus, aut DEus non esset DEus. Ne tamen taceam; considera, quæso, vastitatem terræ nostræ, tot montes, tot maria, tot urbes & regna: omnia hæc DEus uno momento creavit: plura potens verbo uno creare. O quantus Dominus! veniant omnes terræ reges, & vel unam musculam creent: non possunt. Quid ergo hi omnes tanto Domino collati? Vide cælos, augustum illud divinæ Majestatis palatium. Hos ille momento produxit, producere potest innumeros alios. Numerosa stellas: numerosa Angelos, qui omnes ad nutum hujus Domini sunt. O quantus Dominus, qui his omnibus imperat, omnia conservat! Non est DEus noster, DEus imbellis, quales cæca coluit antiquitas. Est ille DEus, qui innumera rebellium Angelorum millia deturbavit ad inferos: qui Parentes nostros primos Paradiso ejecit: murmurantes Judæos jam terrâ absorberi, jam ignitis serpentibus trucidari, jam hostium furore interfici permisit. Est ille DEus, qui urbes scelestas lapsis Cælo ignibus exussit, orbem universum terribili illo diluvio castigavit: Ille DEus, qui in justitia sua succendit Tartarâ, eoque quovis momento peccatoris animam deturbare potest: qui ar-

mare

mare semper potest omnem creaturam contra
 eos, qui Divinæ Majestati reluctantur. Verbo:
Terribilis DEus, & magnus vebementer, & mira-
bilis potentia ejus. Eccl. 43. Et hunc tu DEum,
 hunc Dominum, hunc benefactorum tuum,
 hunc Patrem tuum, hunc Creatorem & Con-
 servatorem tuum, tu -- tu -- vah! tu vilis
 vermicule, tu creatura, tu degener fili, tu nihi-
 lum, tu hunc offendere? hunc irritare? hujus
 leges violare? *Fecisti mala & potuisti*, exclamat
 obstupefactus Jeremias. *Fecisti & potuisti?*
 an possibile fuit, ut hoc auderes? tu contra
 DEum? Horres, credo, si quid humani in te
 est, ad ea, quæ audivisti. Augebo terrorem:
 attende.

Quis est, qui offenditur? *In DEum tuum præ-*
varicata es. Quis DEus tuus? ille singulari jure
 tuus dicitur, qui te redemit. Sic tuus foret
 Dominus, qui te e captivitate Turcica pretio
 oblato eriperet. Quis ergo ille? Scis ipse: Re-
 demptor tuus Jesus est: hic offenditur à te,
 quem suo sanguine, suâ morte redemit ab in-
 feris. Hic quid dicam? O lacrymas! lacrymas,
 & eas cruentas date Cœlites! Jesus tuus, mi-
 studiose, Salvator tuus, Redemptor tuus offen-
 ditur, à te, cujus amore cœlum deseruit, na-
 tus in Bethlehem, in præsepio reclinatus, fri-
 gore, fame, siti, paupertate, contumeliis, op-
 probriis innumeris affectus est: qui pro te ca-
 tenas, verbera, sputa, flagra, ipinas, crucem,
 mortem (& O quam illam acerbam!) sustinuit:

D s

hic

hic, hic à te offenditur. O Jesu mi! O mi studiose, quò me convertam? Jesus omnem amorem, omne obsequium meritis offenditur! O ubi voces, quibus rei gravitatem exponam? Sed utinam (quid dico?) utinam offenderetur tantum, & non acerbius haberetur! Audi, studiose, quid dicat Apostolus: *Rursum crucifigentes sibimetipsis Filium DEI.* Quid est hoc? O Cœlites servate me! ergo peccator, dum peccatum admittit, sic offendit Redemptorem suum, ut eum veluti de novo crucifigat? Sic Apostolus docet: catholicus negare non audet. O Jesu! O peccatum! Jesus de novo crucifigitur! ergo peccator Christum quodammodo crucifigit? ergo tu, studiose, dum peccas, in Christum cum Judæis irruis, catenis eum ligas, sputis oneras, colapho cædis, flagellas de novo, coronas de novo, irrides de novo, condemnas de novo, crucifigis, trucidas de novo: non quasi reipsa trucidari adhuc posset, sed quòd tantam ei inferas injuriam, quantam Judæi Christum ligantes, conspuentes, crucifigentes ei intulerunt. O studiose, quid hoc? sic tu cum Jesu tuo agis? quid amplius dici, quid terribilius cogitari potest? sic agere cum Jesu, quem infinito amore complecti æquissimum est! O malitiam ipsam diabolicam majorem! O peccatum quid es! O quam pauci te agnoscunt!

Melius ut agnoscas, ipsam peccati injuriam considera, quam DEo optimo infert. Erras,
si

si cogitas: quid demum mali DEo infertur, si peccem, cum nihil nocere ei valeam? unde ergo peccatum gravem adeo haurit malitiam? Erras, inquam; nam gravissima potest esse injuria, licet corpus non lædat. Jactas v. g. opprobria in regem: non læditur corpus regis: nihil ei nocet. An ideo gravis injuria non est? Sed in quo ipsa peccati injuria posita est? inquires; dicam: in ipso DEI contemptu. Dum peccas, eligis bonum aliquod temporale, lucrum, voluptatem, quam DEus prohibuit, & quidem ita prohibuit, ut si eam eligeres, jacturam faceres gratiæ & amicitiaë DEI. Eligens igitur in peccato voluptatem, amicitiam DEI voluptati postponis; eam minoris facis ac voluptatem: idem agis, ac si diceres: video, quod tu, O DEus, mihi prohibeas hanc voluptatem in otio, in lascivia &c. Audio, quod mineres mihi odium & inimicitiam tuam, si voluptatem illam eligam. Non curo ista: malo voluptatem hanc, quam tuam amicitiam: majoris æstimo gaudium hoc, quam te: legem tuam non curo: ego fruor voluptate hac. Te ipsum quero, an non horrendus est iste Majestatis divinæ contemptus? an non injuria gravissima? bonum summum, DEum infinitum, DEI amicitiam postponere vili, sordidæ, brevissimæ voluptati? Horres, dum audis Christo Barrabam fuisse præpositum, & immanem agnoscis injuriam. Hæc injuria toties à te repetitur, quoties peccatur graviter. Scio, quid dicas:
Non

Non

Non ideò fruor voluptate illâ , non ideò legem violo , ut DEum spernam , aut ejus amicitiam , sed ut genio meo satisfaciam. Cæcum te! hoc ipsum est , quod tantam DEo infert injuriam ; in hoc ipso est contemptus divinæ Majestatis. Servus si tibi obedire renueret , nunquid contemni te ab eo diceres ? Subditus si Domini sui legem sciens violet , nunquid contemnere dicetur Dominum suum ? Nunquid contemnis amicum , cui tergum vertis ; aut judicem , quo præsentem peccas ? At si dicat servus subditusque , se id non ex contemptu facere , verum ut aliquâ voluptate fruatur ; quid tu dices ? hoc dices , credo ; in hoc ipso contemnit Dominum , quòd legem violatis : facta vestra contemptum clamant. Ita certum tibi sit in peccato quovis injuriam DEI terribilem contineri. Hinc Apostolus : *Per Prævaricationem legis DEum inhonoras.*

Injuriam hanc graviorem reddunt circumstantiæ aliquæ , quarum unam alteramue propono. Et primò quidem quæro : ubi peccas ? ubi offendis DEum ? Responde , quod res est : in conspectu DEI. O malitia ! quis subditus adeò effrons est , ut in conspectu regis sui , regi audeat insultare ? regis lacerare decreta &c. scis tu DEum esse ubique , præsentem videre omnia , omnia audire , scire omnia : et præsentem hanc DEI Majestatem adeò non times , ut præsentem , videntem , judicem DEo audeas , quod præsentem viro honesto non auderes ? Le-
gem

gem violas; & adest Legislator? contemnis
 pœnas; & videt iudex? conculcas sanguinem,
 pretium redemptionis tuæ, & videt Redemptor?
 In ipsam DEI faciem renuncias amicitiaë DEI;
 reluctaris ei in faciem; eo spectante ad dæmo-
 nem te convertis? ubi, quæso, injuriam reperies,
 si hæc non est? Secundò, quando peccas?
 Postquam scilicet te DEUS per Baptismum re-
 cepit in gratiam & filium: postquam toties
 sanctissimo Corpore & Sanguinè suo te cibavit
 potavitque; postquam vitam pro te dedit &
 sanguinem: eo ipso tempore DEUM offendis,
 quo te conservat, custodit per Angelos, servat
 ab interitu, inhibet dæmonum rabiem, Cœ-
 lum offert; eo tempore -- O pudor! quid sen-
 tis de filio, qui dum inter ulnas tenetur à
 patre, patris faciem conspuerèt? impius est, in-
 quies, mille necibus dignus. Tu, tu ille im-
 pius es: teneris inter ulnas verè paternas divinæ
 Providentiæ: fovet te ista, sustentat & con-
 servat. Et tu quid? dum peccas, divinam quo-
 dammodo faciem conspuis, involas in patrem,
 atque, si fieri posset, trucidare attentas. O in-
 juriam, ad quam vel ipsa Tartara cohorescant!

Unum adhuc quæro, relictis aliis, sed hinc
 velim, totum te colligas. Cur DEUM tuum
 offendis? *Cur me cædis?* quærebat Christus.
 Cur? quam ob causam? quid feci tibi? quid
 per mei offensam quæris? Responde, Studiosè
 mi. Cæteris quæstionibus respondi, non sine
 terrore quidem: sed dum hinc respondere cogi-

to, O! O quantum expavesco! profecto si quid est, quod ingenuum hominem ad lacrymas, ad scelerum detestationem movere possit, hoc ipsum est. Cur ergo DEum offendimus? cur tantâ injuriâ afficimus Patrem nostrum? Dominum nostrum? Redemptorem nostrum? cur? quid peccando lucratur? res sanè ingens sit, necesse est, quia ejus amore DEum nostrum deserimus. Cur? quid hætenus commodi è peccatis tuis hausisti? quid in illis quærivisti? Non respondes? nec ego ausim. Te ergo quæro, Domine DEus, verbis illis: *Propter quid irritaverunt te, Domine?* propter quid? an ut regnum aliquod aut imperium acciperent? sed ne vel sic quidem debebant te offendere. propter quid? Aures nunc arrige; sic enim DEus per Ezechielem respondet: *Violabant Me* (Violabant, irritabant, contemnebant, me DEum suum, me Dominum suum, me Patrem & benefactorem suum violabant:) *propter* (ah permittite dolor, ut loquar!) *violabant me propter* (O Cœli expavescite!) *violabant me propter* (ah dicamne? an non cor dolore rumpetur; rumpatur sanè, causa justissima est; dicat lingua, quod nisi DEus diceret, dicere non auderem) *violabant me propter pugillum hordei & fragmen panis.* Dixi satis: hæret lingua, stupet calamus. Ah! propter fragmen panis! propter vilem voluptatulam! propter vile lucrum! ob momentaneam delectatiunculam DEum offendere! O! O peccatum! O injuria! O Magne, O in-

æsti-

æstimabilis DEUS ! hucne ergo humana progredi potest protervia ? desino , desino mirari, quòd ignes æternos peccato destinaveris : mille, mille inferos para , non sufficient injuriæ tantæ.

Reflexiones. Fusior fui, studiose; hanc unam enim materiam altissime infixam animo tuo cupio ; quod si impetravero , salus tua loco beato est : peccatum qui agnoscit, in æternum illud non admittet. Pauca denuo seligamus.

I. Si peccatum est offensa tanti & talis Domini ab homine vilissimo facta , & quidem facta per ipsa DEI beneficia , præsentem DEO , tempore quo homini benefecit , ob rem vilissimam : ergo res sanè terribilis est peccatum : ergo errant homines liberè adeò peccantes , quasi res levis esset, aut contemnenda : ergo quasi à facie colubri fugiendum est peccatum. Itane hæcenus egimus ?

II. Audisti , quòd injuria præcipuè consistat in illo contemptu , qui exercetur , dum vilis creatura , vilis voluptas confertur , imò præponitur DEO. Et nunquid exinde summam peccati gravitatem agnoscis ? Dæmon dum ad peccatum te invitatur , velut in lance una DEUM ponit , in altera creaturam , delectatiunculam , voluptatem : te incitat , ut eligas, relicto DEO , voluptatem. Horrenda res , DEUM creaturæ conferre ! quid erit etiam postponere ? dum peccas , DEUM respicis , creaturam eligis : plus apud te valet creatura , quàm DEUS. An hoc leve?

leve?

leve? Cui assimilasti me? quærit DEUS per
 Isaiam. Ergone DEUS res tam vilis est? Cogita,
 obsecro, offerri tibi ex una parte Hostiam con-
 secratam, ex altera aleam aut folium pictum:
 jubearis eligere, quod voles. An non horres
 sacratissimam Hostiam cum re vilissima con-
 ferri? quid si esset, qui aleam eligeret, & S.
 Hostiam à se abiiceret? quos inferos satis acer-
 bos reperires? Cur igitur non horres pecca-
 tum omne? in omni peccato gravi idem DEUS,
 qui in S. Hostia continetur, vili voluptatula
 posthabetur. Ergo res terribilis est peccare.
 Non auderes S. Hostiam, de qua dixi, reiicere,
 aleam eligere: ergo nec audeas unquam pec-
 care.

III. Audiisti, per peccatum offendi Redemp-
 torem nostrum, & quasi de novo crucifigi:
 Res certe ea, quæ una satis esse deberet ad
 amorem peccati in nostris animis extinguen-
 dum. In Peruana Provincia Christus cruce
 onustus apparuit adolescenti peccatori, &
 dixit: respice, quam crudeliter propter scelera
 tua habitus sim: an ergo necdum satis me vul-
 nerasti? Studiosè, tuæ illæ loquelæ impuræ,
 tuum otium, tuæ irreverentiæ in templo, tuæ
 illa peccata frære sputa, flagella, spinæ, quibus
 Christum conspuisti, flagellasti, coronasti. Vi-
 de pendentem e ligno Salvatorem tuum, &
 cogita, quod te eodem modo alloquatur: an
 non satis me vulnerasti? vide, quam crudeliter
 me habueris: convertere tandem. Horres
 pro-

profectò, si dæmon tibi offerret Crucifixi effigiem conspuendam, aut pedibus calcandam: cur non horres peccatum quodlibet mortale, in quo parem injuriam non ligno, sed DEO vero infligis? Indignaris lusori illi Mogono, qui Crucifixi effigiem gladio petiit: indignaris Judæis, qui indignè adeò Christum tractârunt: & tu si præsens eis fuisses, an, quæso, ad ulteriora flagella Christo inferenda eos animâs-fes? procul ista! cur ergo tu ipse flagellum jam arripis? socy illi impii flagellum sunt; sermones illi turpes spinæ sunt, quibus flagellare denuo & coronare Christum moliris. Tibi ergo indignare, qui graviora audes, ac Judæi. Isti non agnoverunt (suâ quidem culpâ) DEUM suum: agnoscis tu, & audes tamen? *Quis audivit talia horribilia?* quærit Jeremias. Homo sic agere ausit cum DEO pro se passo & mortuo? Jesus pendet in cruce, & homo audeat peccare, eumque cruci rursus affigere? Studiose, poterisne sic posthac cum Jesu tuo agere? verietur hoc, obsecro, ob oculos tuos, & dum occasio peccandi est, respice Crucifixi effigiem, & dic: Jesus meus tanta pro me passus est, & ego eum de novo affligam? Pöterit hæc cogitatio tentationis vim minuerè, & à peccato te avocare.

IV. Si DEUS offenditur propter pugillum hordei, id est, ob rem levissimam, injuria per peccatum DEO illata non potest non esse gravissima. Sic est: atque hoc opto, ut bene ex-

E

pendas.

pendas. Legitur Christus è sacra Hostia Sacerdotem impium sic allocutus: Quid feci tibi? cur tam indignè me tractas? Occurrant tibi, quæso, hæc verba, dum communicas; cogita sic Christum loqui: Fili mi, studiose mi, quid feci tibi? quomodo offendi te? cur tam indignè me tractas? quid feci tibi, quòd non cesses me offendere per otium, per lusus vetitos, sermones turpes, tactus nefarios &c. desine tandem. Quid tuo Salvatore respondebis? Sanè si non ad hominem, sed ad bestiam, ad saxum ita ille loqueretur, commoveri deberet. Quid quæris, quæso, in peccato? bene V. P. de Hieronymo agebat: Nec pro totius mundi salute oportet vel leviter mentiri; quantò minus facere peccatum grave ob leve gaudium? Quid quæso, judicas de illo, qui consecratam Hostiam Judæo vendidit quatuor crucigeris? O scelus! DEum pretio adeò levi vendere! Studiose, & quid tu? propter pugillum hordei & fragmen panis deseris DEum tuum? veniat dæmon, dicat tibi: ecce procurabo tibi hanc & illam voluptatem in domo ista, si Crucifixi effigiem humi abiicias & conculces: agésne, quod petis? ne si vel mundum totum promitteret. Cur ergo propter pugillum hordei? Prohibet dolor rei huic immorari longiùs: tu expende, & propone meliora. Eò enim omnia tendunt, ut agnoscere incipias peccatum: agnitionem sequetur horror & fuga illius.

Affectus.

Affectus. O infinita, O tremenda Majestas divina! ausimne loqui ad Te, cum sim pulvis & cinis? ausimne vilis ego vermiculus levare ad te oculos meos? ille ego vermiculus, qui te tam protervè ausus sum offendere? Ego, ego creatura illa audacissima sum, ego degener ille filius, ego rebellis ille subditus, qui te Creatorem meum, te Patrem charissimum, te Regem meum & Dominum ausus sum offendere. O lacrymæ ubi estis? potuine ego esse tam protervus & impudens, ut contra te, O DEUS, insurgerem, te contemnerem, leges calcarem, vili etiam creaturæ te posthaberem? potuine? ego Te? ego Te offendere? & Te præsentem? & tempore, quo in me eras maxime beneficus? & per ea ipsa instrumenta, quæ tua erant beneficia? potui, ah potui! negare non possum. Peccavi! inique egi! Beneficiis tuis abusus sum: sanitatem, talenta, vires, pedes, manus, totum me ad tui offensionem impendi! & quam ob causam? pudet meminisse! non promittit mihi dæmon regna mundi omnia, ut olim Christo: vilem voluptatem promittit; momentaneam delectationem exhibuit; & ei obsecutus sum, & Te DEUM offendi! O malitiam! O audaciam meam! O infelicem diem, quo hoc ausus fui! O infelicem horam, quâ tantam Majestatem offendi! non agnovi, Domine, non agnovi tantam esse in peccato malitiam. Nunc agnosco, nunc deprecor, nunc sanctiora promitto. Clementissime DEUS, tua infinita Bonitas huc

me traxit; en habes rebellem, impium, temerarium: puni, Domine, sed non in furore tuo: puni, sed etiam da veniam: abyssus miseriae meae invocat abyssum tuae misericordiae. Miserere mei DEUS!

Proposita. Posthac nullum peccatum, O mi DEUS, nullum peccatum deliberatè admittam. Hoc unum est propositum meum, quod S. Theresiae: Amor mi, nullum posthac peccatum! Non offendam Te, Domine! beneficiis non ultra abutar ad tui offensam: & ut hoc constantius agam, saepe recordabor eorum, quae jam didici; praecipue dum Crucifixi effigiem intuebor, alloquar me verbis S. Bernardi: DEUS meus pendet in patibulo, & ego voluptati operam dabo? iterumne Jesum meum crucifigam? Tantine faciam voluptatem hanc, ut Jesum meum ei postponam?

Petitio. Tu Clementissime Jesu, pro me crucifixe -- O quò me converti? ausimne, O Jesu, me ad te convertere, cujus Passionem toties renovavi? nisi Salvator meus esses, non auderem. Per vulnera tua & mortem tuam te rogo, conforta me in propositis istis, ut te posthac non ultra offendam: da, versetur semper ob oculos meos haec tessera: DEUS offensus ab homine ob rem nullius momenti. *Recita in fine: Anima Christi &c.*

Pars

Pars II.

Malitia Peccati è suppliciiis deducta.

Doctrina. Ex suppliciiis, quibus Justitia Divina peccatores mulctavit, gravitatem peccati datur agnoscere. *Si volumus intelligere, quàm graves sint hominum culpa, respiciamus ad pœnas,* ait Emissenus. Aliquas recenseamus.

Supplicium primum, quod DEUS de peccantibus sumpsit, tale est, ut solum hoc ad peccati horrorem imprimendum sufficere possit. Quale illud? dicam binis vocibus: Angeli damnati: aut si verba Scripturæ velis, accipe: *DEUS Angelis peccantibus non pepercit, sed rudentibus inferni detractos in Tartarum tradidit cruciandos.* 2. Pet. 2. O Peccatum! O vindicta terribilis! Creaverat DEUS Angelos innumeros, ut laudarent DEUM, & sic salvi fierent. Tertia eorum pars, duce Lucifero, Angelorum omnium principe, noluit se subiicere DEO suo. Peccatum itaque unum admisit, & quidem cogitatione tantum. Jam audi, & expavesce: Eo momento, quo peccatum admiserunt Angeli, eo momento fertur à justo Judice sententia; ad Tartarum deturbantur omnes. DEUS peccantibus Angelis non pepercit. O quàm terribile supplicium! Attende, obsecro, sequentia. 1. Qui sunt illi, qui peccant? Angeli sunt, creaturæ nobilissimæ, pulcherrimæ. Omnium hominum excel-

lentia & pulchritudo unius etiam Angeli digni-
 tatem non adæquant: hinc vocantur Filii DEI
 ob similitudinem aliquam. Cùm ergo tam no-
 biles creaturæ sint, cogitare posses, DEum ilis
 esse parvum, aut certe mitius puniturum; si-
 cut Nobiles mitius plectuntur, quàm plebei.
 Ast non pepercit: non punivit mitius. *DEus*
peccantibus Angelis non pepercit. 2. Quot erant,
 qui peccabant, Angeli? Tot erant, ut nume-
 rum arenæ in littore maris superare aut certè
 æquare censeantur. In seditione publica fertur
 sententia non in omnes, sed in ducem & pri-
 marios: videtur igitur satis esse divinæ Justitiæ,
 si Luciferum & primates aliquot puniat. Non
 ita: *DEus peccantibus Angelis non pepercit*: nulli
 pepercit: ad inferos dejecit omnes. 3. Quale
 erat peccatum ipsum? erat cogitatione sola
 factum; & erat unicum; &, quod maximè no-
 tandum, erat primum. Qui primâ vice peccat,
 punitur mitius; at si secundâ, quartâ, centesi-
 mâ vice peccat, meritò plectitur acerbius. For-
 tè igitur & DEus concesserit primò peccanti-
 bus veniam? non concessit: *DEus peccantibus*
Angelis non pepercit; licet cogitatione tantum,
 licet primâ tantum vice peccaverint, non pe-
 percit. 4. Quando peccabant? eo tempore,
 quo nullum adhuc pœnæ exemplum præcesse-
 rat, nulla monitio, nullæ minæ. Causæ igitur
 multæ erant, cur DEus eis parcere posset. Pu-
 nitur meritò, qui monitus est, qui aliorum
 pœnas vidit: cui verò ista defuerunt, punitur
 lenius.

lenius. Non ita DEUS: *Peccantibus Angelis non pepercit.* O Justitia! O Peccatum! deturbantur ad interos, qui moniti antè non fuerunt, fortè nec, quid infernus esset, sciebant; quippe qui creatus nondum fuerat. 5. Sed quando deturbantur? subito: statim: eo momento, quo peccabant. An ergo nec momentulum datum est eis, ut pœnitentiam, si vellent, agere possent? non datum est. O quàm illi deplorassent fortè superbiam suam! quàm se coram DEO humiliassent! quàm perpetuò laudassent DEI bonitatem, si vel momentulum temporis accepissent! At non pepercit: momentulum non concessit. Fatere jam, an consideratis us, quæ dixi, unquam terribilius divinæ vindictæ exemplar audiveris? Angeli tam nobiles, momento uno peccantes, & primâ vice, & solâ cogitatione peccantes, nullo exemplo territi, nullo ad agendam pœnitentiam concessio tempore puniuntur, deturbantur ad Tartara, nunquam inde emerfuri. O horror! O peccatum! O malitia peccati!

Supplicium alterum de primis Parentibus nostris sumpsit Justitia divina. Peccaverant isti, comedentes de fructu vetito. O quàm brevis & misera erat illa voluptas! Pœna è vestigio aderat: eiciuntur Paradiso, dotibus maximis spoliantur, egestati, morbis, laboribus & miseriis subiiciuntur. Nec satis: posterius omnes nascituri eadem mulctantur infelicitate. An leve hoc credis? Collige unum in cumulum,

quidquid hæcenus ab hominibus toleratum est, aut posthac tolerabitur: collige omnes miseras, inopiam, morbos, ignorantias, inimicitias, famem, tempestates, pestem, lites, bella, vastitates: nosocomia inspice & cœmeteria: expende etiam cruciatus animi, tædia, ignominias &c. Hæc omnia collecta aspice, & certum tene, ex uno turbido peccati fonte profluxisse; unius esse peccati supplicium. Peccatum feralis illa janua fuit, per quam omnis iste malorum exercitus irruit in mundum. Adam si non peccasset, ista abfuissent omnia. O peccatum quid es!

Supplicia alia de peccatoribus sumpta, innumera sunt. Alii à terra hiante absorpti: alii à bestiis trucidati, peste sublati, aquis submersi, igne cœlitus lapso hausti sunt, & quo non genere mulctati etiam in hac vita? Abundant historiæ omnes exemplis ejusmodi tragicis. Veniamus ad supplicium destinatum à DEO omnibus, qui in peccato moriuntur. Et quodnam illud? Infernus est. Infernus supplicium peccati unius est. An fabulam cano? Veritas est: res certa est. Expende tecum, quid sit Infernus, quæ & quanta illius tormenta, tum capies, quanta sit unius peccati mortalis gravitas. Sed de hoc infra.

Ad aliud descendamus supplicium. Restat terribile prorsus, & cui par non datur invenire. Exhibet illud Mons Calvariæ in Jesu Crucifixo. Susceperat DEI Filius, infinito erga nos amore impulsus, in se peccata nostra, ut
pro

pro eis satisfaceret. Verum est; poterat vel unico suspirio peccata omnia delere, quia persona infinite digna erat; sed ut agnoscerent homines, quam gravia sint peccata nostra, elegit horrenda pati. Pater cœlestis videns in filio suo peccata nostra, ei non pepercit, sed horrendis eum pœnis affici permisit. Hoc autem scias, tantam esse Christi dignitatem, ut vel unus colaphus ei impactus multo atrocius nobis exemplum videri debeat, majoréque nos horrore percellere, quam æterna Angelorum & hominum omnium damnatio. Quem ergo horroris sensum concipere debemus, dum cruci affixum, in cruce mortuum intuemur? Hunc tibi ob oculos pone: considera omnibus patientem sensibus, membris omnibus dilaniatum, ab omni hominum genere divexatum. O quam acerba, quam horrenda tulit! Cogita, quid sit, capi ceu latronem & vinciri, trahi per urbis compita, trudi pedibus, conspui, flagellari, coronari spinis, cruci demum affigi, derelictum ab omnibus in cruce mori. Quis toleratarum à Christo pœnarum abyssum exhauriet? Cur verò ista? cur tam acerba tulit Salvator? Isaia 53. voces Patris æterni sunt: *Propter scelus populi mei percussit eum.* Apostolus ait: *Quem proposuit DEUS ad ostensionem justitiæ suæ;* hoc est, ut ostenderet, quantas pœnas peccatum mereretur. Et leve quid credis peccata hominum?

E s

Re-

Reflexiones. I. Si Angeli, Parentes primi, homines innumeri tam acerbè puniti sunt ob peccatum: ergo verum est, quod habetur 2. Mach. 4. *In leges divinas impiè agere, impunè non cedit.* Ergo & tu, si peccas, habes cur certò supplicium timeas.

II. DEUS gravissimè ubique & semper peccatum mulctavit: ergo res terribilis, ergo enormis malitia in peccato delitescit: ergo aliud DEI, aliud hominum de peccato iudicium est. Quale tu verò iudicium attendes? an DEI, an hominum?

III. Angeli ob peccatum una tantùm cogitatione admissum ad inferos deturbati sunt: an non manibus etiam palpas, peccatum grave rem esse prorsus terribilem, infinitumque esse odium, quo DEUS id prosequitur? Fallunt te, studiose, qui dicunt: furare hoc: veni nobiscum in locum illum: negligere studia, sacra, preces: fruire voluptate hac lascivâ &c. res leve est. Mendaces sunt Filii hominum in peccato ponderando. Fallit te etiam dæmon, dum tibi suggerit: quid demum est otium illud, ille sermo liberior, ille tactus voluptuosus? leve quid est. Diverso modo DEUS & iudicat, & loquitur. Punit iste peccatum, licet unicum, æternis suppliciis, & quidem in creaturis sibi dilectissimis. Finge esse Regem, qui cæteroquequin mitissimus, primates triginta aut plures e publico patibulo suspendi præciperet. Spectaculum hoc tragicum O quantum terrorem omnibus

nibus incuteret! an non vox omnium una foret: res atrox sit, & terribilis necesse est ea, ob quam primates hi puniti sunt morte tam probrosa. Ecce studiose, DEUS Clementissimus innumeros Angelos æternis addixit suppliciis; an non concludis: ergo res plane terribilis est peccatum? O peccatum quid es? quam parum agnosceris? ridendo, jocando, ludendo peccatur. Antequam ab exemplo Angelorum discedam, restat unum adhuc, quod expendas. Cur, obsecro, DEUS Angelos adeo nobiles tam acerbè punivit? Causam ex S. Petro accipe: *DEUS Peccantibus Angelis non pepercit - . exemplum eorum, qui impiè acturi sunt, ponens.* Intelligis hoc? quemadmodum Magistratus sæcularis plectit fures, ut terreantur alii; sic DEUS punivit Angelos, ut terrerentur homines, nec peccarent: quasi diceret DEUS: vide, O homo, quantopere peccatum abominer. Peccaverunt semel Angeli, & punivi eos illo ipso momento. Tu cape exemplum, & scias me eodem tecum modo esse acturum; scias te pari ratione ad inferos deturbandum, si peccaveris. Ecce, studiose, propter me, propter te & homines omnes DEUS tam acerbè punivit peccatum, ne ullus sibi impunitatem polliceretur. Eadem Tartara, ad quæ peccantes Angeli sunt detrusi, & me, & te, & quemvis alium manent, si luctuoso adeo exemplo territi, à peccato non desistamus. Quid ad hæc? an adhuc peccandi voluptas in te reidet ulla? Fures erant, qui urbem

berm

bem aliquam accesserant, ibi furaturi: vide-
 bant è patibulo suspensos aliquot Nobiles illius
 civitatis, & mox unus alios ita compellabat:
 O focii mei, si Dominus urbis hujus non par-
 cit Nobilibus, sed eos tam probrosè plectit,
 plectet etiam nos, si in furto deprehenderit:
 nolo ego proposito insistere: nolo furari. Stu-
 diose, vides intra Tartara tot divinæ vindictæ
 exempla in nobilissimis Spiritibus: fac, quæso,
 conclusionem hanc: Si DEUS his non pepercit,
 certè nec mihi parcat: nolo igitur peccare; no-
 lo DEUM offendere. Sic conclude: vivit
 enim adhuc justus ille DEUS, qui peccantibus
 Angelis non pepercit. Vivit, & væ tibi, si te in
 peccato deprehendat!

IV. Terribile hoc Angelorum supplicium
 adhuc aliam tibi cogitationem saluberrimam
 suggerit. Quæro ex te: an nunquam peccato
 aliquo gravi DEUM offendisti? timeo, ne con-
 scientia tua plurimum te accuset. Quæro ulte-
 rius: an ergo infernum meritus es, ut Angeli
 rebelles? Quid dubitas? meritus es. Cur ergo
 cum ùs in inferno non ardes? hîc responde,
 quod voles: ego, quòd non ardeam, divinæ in-
 me Bonitati infinitæ tribuo. Discutiamus rem.
 Multa sunt, quæ Angelorum peccatum levius
 faciant, ac tuum. Erant Angeli creaturæ no-
 bilissimæ: tu creatura vilis: ergo temeritas tua
 multò major. Angeli solâ cogitatione peccâ-
 runt, & quidem vice primâ & unâ: Tu an non
 opere, verbo, cogitatione, omissione, & quo
 non

non modo peccasti? & quot eheu vicibus? an non super numerum arenæ multiplicata sunt peccata tua? Angeli nullum peccatoris puniti exemplum viderant, nunquam moniti, nullas DEI minas sciverant: Tu an non scis innumera peccatorum à justo Iudice punitorum exempla? quoties per conciones, Confessarios, Parentes monitus es? quoties æterna tormenta intentata? peccasti tamen, monitus, sæpe, graviter, sine pudore peccasti. An non fateri cogis tuam in peccando malitiam multò majorem esse Angelicâ? Jam verò puniuntur Angeli, tibi parcitur. Necdumne infinitam in te bonitatem agnoscis? Justè profectò à DEO puniti sunt Angeli ob peccatum illud unicum, & quidem eo ipso momento; ergo & te justè ad inferos eodem, quo peccasti momento, deturbare poterat. An dubitas? ergo pro eo, quòd jam ista legas & consideres, si DEus secundum merita tua egisset, sederes inter inferos, sessurus æternum & passurus. Ita est. Et quid egit DEus? peccasti vice primâ: non punivit, sed spatium pœnitentiæ dedit. O misericordia! O clementia! *Nisi quia Dominus adjuvisset me, paulò minus habitâisset in inferno anima mea*, dicere poteras cum Davide. Quid tu egisti tantâ DEI bonitate servatus, contra ac meritis fueras, aut sperare poteras, servatus? neque enim sperare vel petere poteras, ut DEus majorem tui haberet rationem, quàm Angelorum; hos puniret, te servaret. Quid egisti? O ingrati-

nem

nem inauditam! pro eo, quòd debebas hanc DEI in te bonitatem laudare, pœnitentiam agere, totam vitam ad DEI voluntatem exigere, ausus es (O probrum!) ausus es eum de novo offendere! Itane ingratissime? hæc tanto beneficio rependitur gratia? jam profectò non est, quòd veniam speres, post peccatum alterum: abi ad inferos jam bis tibi debitos. Hoc sanè tum temporis fieri debebat; nam & inter homines, si quis alterâ vice de crimine quodam accusatur, spes veniæ nulla ei relinquitur. Verùm O denuo infinitam DEI clementiam! pepercit tibi etiam factò hoc peccato; tempus indulgè; veniam etiam per Sacramentum Pœnitentiæ dedit. Jam ergo satis tibi fuerit bis peccasse, bis tantam DEI bonitatem fuisse expertum: fuerit hoc tibi stimulo, ne ultra peccares; fuerit etiam, credo, terminus divinæ Clementiæ, ne ultra ignosceret. Non fuit. O rursus inauditam tuam proterviam! O incomprehensibilem DEI clementiam! Progredi ausus es ad peccatum tertium: tertio pepercit DEUS. Progressus es ad quartum: quarto pepercit DEUS. Progressus es ad decimum, vigesimum, utinam non centesimum! pepercit semper ad hanc usque diem misericors DEUS! O tolerantiam, cui nulla similis in patre erga filium potest reperiri! O prodigia bonitatis, quæ cœlestes rapiunt in admirationem; inferos rabie & invidiâ cogunt dirumpi: vident enim hi, te ob peccatum unum peritæ; te verò vivere adhuc
qui

qui multò gravioribus pluribusque, eundem DEum sceleribus offendisti: turoris ergo materiam ex hac DEI in te bonitate hauriunt. Quam tu tandem hauries? an denuo peccandi? denuo DEum in te adeò benignum offendendi? absit hoc à te. Obstupesce primùm, cur tantam tibi gratiam fecerit DEus, negaverit verò aliis: fatere palam, quòd licet omnia mala vitæ hujus in DEI obsequium perferres, nihil tamen præstares, quo plus non mereatur tanta bonitas. Ergo quæ occurrent molesta & gravia, lætus tolera amore DEI hujus in te Optimi: detestare monstrosam ingratitude tuam: seriò & dignè æstima exhibitam tibi gratiam, ut impossibile accidat DEum hunc culpâ etiam levissimâ deinceps offendere: Te ipsum quære, quid amore DEI tui amandissimi præstare possis? an non meretur bonitas ista, ut fugias consuetudinem illam - - - finem facias pigritiæ illi & otio? peccatum illud confitearis?

V. Mala mundi omnia, morbi, pestes, miseriæ, mors ipsa, fructus peccati unius sunt, quod à Parentibus primis factum est: ergo peccatum gravius aliquid est his omnibus: ergo si vel eligenda essent mala omnia mundi, aut faciendum peccatum, potius mala omnia amplectenda essent, quam peccandum; quia ex duobus malis minus eligendum est. Fuit hoc aureum illud Casimiri propositum: Malo mori, quam fœdari! an etiam tuum est? Recordare, quoties ad evitandam levem fortè confusionem

aut

aut pœnam, DEum offenderis mentiendo, jurando &c. quid ageres jam, si aut morbus aliquis tolerandus esset, aut faciendum peccatum? si aut mors, aut peccatum eligendum? an jam tandem mille potius morbos cum morte eligeres? ita sanè agendum. Statue, nullius mali metu DEum offendere: magis peccatum metue, quàm adversa omnia: si quem ægrum aut miserum vides, ex hoc ipso concipe horrorem peccati, cogitando: & hujus mali origo peccatum est: centies renova propositum: malo mori!

VI. Peccati mortalis pœna Infernusest: ardent in inferno multi, qui non nisi semel graviter peccaverunt. DEus Justus judex non punit justo gravius; ergo peccatum mortale unum infernalium meretur supplicia; ergo nihil leve est, uti humana fingit malitia. Hoc utinam toties repetitum firmiter tandem tuo imprimeres animo! Peccatum unicum æterna inferorum supplicia meretur: imò, quòd dictu horrendum est, si DEus damnato ob peccatum unum, omnem omnium pœnarum infernalium acerbitatem immitteret, omnes hæ pœnæ peccati unius malitiam necdum adæquarent. O peccatum quid es? omnia inferorum supplicia tuam non adæquant gravitatem, & ego quàm parvi te feci hæctenus! Ex hoc aliud adhuc concludere: si inferni pœnæ peccatum non adæquant; ergo peccatum malum ipso inferno majus est; ergo ipse infernus minus timendus est quàm peccatum; ergo potius eligendi sunt inferi, quàm pec-

peccatum. Agnovit hoc S. Anselmus, qui palam asseruit, se potius Inferni tormenta toleraturum esse, quam peccatum faceret. Si infernus potius subeundus est, quam peccandum; ergo iniquissimum est, ex metu mali alicujus temporalis, aut laboris odiô peccatum grave admittere. Res certa est: eam firmiter tibi impone.

VII. Ex Christi patientis meditatione quid colligis? sanè ex hac peccati gravitatem maxime datur cognoscere. Fateor, infernus terribile Divinæ justitiæ theatrum est; sed Mons Calvaria multò terribilius. Cognosco ex damnatorum pœnis peccati gravitatem, sed clarius ex Christi Passione. Jesus DEI Filius tanta patitur ob peccatum! peccatum captivavit Christum: peccatum conspuit: peccatum flagellavit, crucifixit, peremit. O ubi vox? ubi sensus? Peccatum quid es? verè dixit Thomas de villa nova: *Quid magis incutere homini potest horrorem peccati, quam videre Filium DEI pro peccatis in patibulo crucis morientem?* Non mihi posthac recenseat quisquam mundum aquis mergum, urbes igne ablumptas, laceratos à bestiis homines, Angelos ad orcum detrusos: unum meum Jesum dum in cruce video, peccati malitiam agnosco apertius. Profectò si peccatum non esset, nisi malum imaginarium, aut jocus tantum, aut res levis, tanta pro eo non pateretur DEI Filius. Satis profectò hoc erit ad horrorem peccati concipiendum, aliudque de eo for-

mandum iudicium. S. Theresia viso vulnerato per peccata nostra Jesu, semianimi voce exclamabat: Nunquam peccabo, mi Jesu, nunquam peccabo amplius! An non idem à te expectem? Referunt Annuæ S. J. Christum Juveni cuidam, suam procrastinanti emendationem apparuisse, hisque eum vocibus compellasse: Fili mi, respice, quàm crudeliter habitus sum propter scelera tua; & desine tandem me offendere. Eadem sunt tui ad te voces Salvatoris: hæ an non vel faxeam cordis duritiem possint inflectere? Fili mi, studiose mi, quem ut filium amantissimum tractavi; respice, quàm barbaram propter scelera tua habitus sum: ah desine tandem me offendere: desine tandem: abundè jam peccasti: abundè dolores meos renovasti. Tua illa pigritia, tui illi sermones, tua illa consuetudo, tuum illud consortium renovavit dolores meos. Fili mi, an necdum satis? desine tandem, fuge consortium, extirpa consuetudinem: fili respice, & desine.

Affectus. Desine, desine, ô Jesu mi, desine his ad me verbis uti: desine Salvator amandissime: confusio me exanimat, si ita pergis. Quis ego sum, ut velut supplex hoc à me petas? Ah Jesu desine! jam pridem meam me poenitet malitiam: jam pridem monstruosam meam proterviam abominor. Non agnovi, ô Jesu, tantam inesse peccato unico malitiam; jam verò dum supplicia adeò horrenda peccatoribus infligi video, aliud profus de peccato iudicare cogor.

Video

Video Angelos, ob peccatum unicum æternis addictos ignibus: video innumera mala ex uno Parentum peccato promanantia: credo, inferos ipsos morientibus in uno etiam peccato destinatos: video, te in cruce tanta pro peccatis tolerantem: & non agnoscam adhuc peccati malitiam? non eam abominer? Ah cogor Domine, vel invitus, & exhorresco. Unum momentum! unum momentum æternis luere suppliciis! Peccatum unius momenti, unâ admissum cogitatione, æternis luere suppliciis, res nimis formidanda est; peccandi voluptatem omnem adimit. Quis me, quæso, excæcaverat, ut hæc non antè intelligerem? O utinam jam parem temeritati & cæcitati meæ dolorem conciperem! Jesu quid egi? peccavi & super capillos capitis mei multiplicavi peccata mea! Habes fatentem reum. Sed quid postulas à me? vis me ad inferos deicere? meritus sum, ô Jesu! reluctari non volo. Quò verò deveniet pretium Sanguinis tui? Ah non meam mortem desideras, sed ut respiciam Vulnera tua, & desinam peccare. Respicio illa, ô Jesu, & expavescio, quia per peccata mea tibi inflictæ sunt; quia autem & amor inflixit eadem tibi Vulnera, per hæc ipsa, ut mihi ignoscas, rogo. Vis ut desinam peccare? O Jesu non possum, non possum peccare, si vellem etiam. Tu mori in cruce pro me, & ego peccare? tu tanta perferre pro me, & ego peccare? impossibile mihi est, ô Jesu: si Cœlos etiam peccanti promitteres,

te Jesum dum aspicio, peccare non possum. Amor mi, nullum posthac peccatum! Vicisti, O Jesu, & expugnasti cor meum crudele & seceum: vicit amor tuus, & bonitas. Bonitas, ô quæ illa & quanta! peccavi, non semel tantum, ut Angeli, sed centies & milles peccavi: & gravius peccavi: & tu qui peccantibus Angelis non pepercisti, pepercisti mihi, mihi tempus, mihi veniam obtulisti. O Jesu! ô bonitas! ardent mille inter inferos, qui minùs peccârunt, ac ego. Tua, ô Jesu, bonitas me servavit. Infinitas tibi ago gratias: detestor ex corde, & abominor omnia peccata mea. Amor mi, nullum posthac peccatum! Tua bonitas, serò nimis à me cognita, vitam aliam postulat.

Proposita. Ergo nunc incipiam: nunquam peccabo, mi Jesu! nunquam peccabo. Malo in ardentem rogum insilire cum Edmundo, quam peccare. Malo vel ipsos subire inferos cum Anselmo, quam peccare. Et ut serium esse ostendam, hodie incipiam peccatum hoc N. N. quo toties DEum optimum offendi, generose fugere & detestari, nunquam illud amplius admissurus. Et ut me in hoc proposito firmem, cogitabo sæpius terribilia, quæ audiui, peccatorum supplicia; maxime Jesum, ad ostensionem divinæ justitiæ mihi in cruce propositum, intuebor, & repetam: Amor mi, nullum posthac peccatum!

Petitio. Jesu Christe, pro me crucifixe, per passionem & mortem tuam miserere mei, & imprime

prime mihi horrorem peccati, impressum conserva & auge, ne à propositis jam factis unquam deflectam. *Recita, si vis, Litanias de SS. Passione Christi.*

Pars III.

Malitia Peccati ex Effectibus cognita.

Doctrina. Innumera sunt peccati mortalis damna, effectus lugubres innumeri: de paucis loquamur.

Effectus primus est: Anima per peccatum omni decore & pulchritudine spoliatur. Anima, spiritus nobilis ad DEI imaginem creatus, mirâ simul pulchritudine exornatus fuit. Bernardinus ait: *Si tot formarentur Cæli, quot sunt aquarum guttulæ, quot arenulæ maris, omnis eorum pulchritudo simul sumpta non posset æquari pulchritudini unius animæ. Mensura pulchritudinem DEI, si pulchritudinem Animæ vis cognoscere. DEI enim imago Anima est. O Anima par Cælo spiritus! Et hæc de naturali animæ decore: ubi verò accedit gratia in baptismo accepta, quis pulchritudinem explicet? Gratia DEI momento unico è diabolo Angelum faceret, si ei daretur à DEO: quid ergo faciet ex Anima jam antè pulchra? vidit B. Catharina Sen. Animam in gratia DEI, & in stuporem rapta dixit Confessario: O Pater, si tibi concessum esset Animæ decorem intueri, propter amorem ejus & salutem te prædam dares cuius tribulationi;*

mille mortes eligeres. Tanta est ejus Majestas, ut omnis regum pompa non nisi crepundia sint huic collata: adorâssem ego ceu DEum, nisi aliter me fides instruxisset. Ita illa. O Anima pars prima hominis, imago Numinis pulcherrima! Quid verò peccatum in Animam audet? Hoc audet: omnem ei decorem, pulchritudinem omnem rapit, teterrimamque & ipsi diabolo similem efficit; adeò ut decor omnis repente in execrandam turpitudinem abeat. *Abominabilem fecisti decorem tuum*: Anima antè simillima Angelis, nunc dæmoni: antè DEI & Angelorum gaudium, nunc eorum abominatio: antè domus DEI, pulchrúmque Triados palatium, jam sedes dæmonis: antè DEI, jam stygis imago, adeò ut turpitudò major & fœditas excogitari non possit. Cogita cadavera aspectu fœdissima; dæmones ipsos tibi imaginare; fœdior turpiórque & abominabilior Anima peccatrix est. *Abominabilem fecisti decorem tuum*. Hinc S. Bern. *Tolerabilius fœtet hominibus eanis putridus, quàm Anima peccatrix DEO*. Et Taulerus: *si permetteret DEus, aliquem videre peccata sua, sicut ipse videt, præ dolore mox rumpendum esset cor ejus*. Res certa est: cur enim tanta est dæmonis deformitas, nisi propter peccati unius turpitudinem? ergo Anima quò crebriùs peccat, eò turpior ipso dæmone efficitur. Videre est subinde Juvenem, primævo ætatis flore, nativâ dignitate, vestium pompâ omnium in se oculos rapientem. O si liceret subinde

subinde intueri Animam in tam eleganti corpore non unius peccati ream! quam fœdum, quam visu horridum occurreret spectaculum! Studiose, vel unicus hic peccati effectus an non ejus tibi horrorem incutiat? horres, quid quid faciem tuam aut vestes deformare potest: fugis in conspectu hominum apparere sordidus: cur non in conspectu DEI? cur non labem Animæ fœdissimam horres? cur factam non eluis?

Effectus secundus est: Anima peccantis ex divinæ adoptionis gradu infra bestiarum vilitatem detruditur. Anima DEO adeò in amore fuit, ut eam filix loco assumere dignatus fuerit. Verè enim homo Filius DEI adoptivus est, & dicitur, eandemque cum vero DEI Filio hæreditatem, cœleste scilicet regnum obtinere potest. Dignitas prorsus ingens. Hinc S. Leo: *Agnosce, O homo, dignitatem tuam.* Magna foret dignitas, si rusticus quidam in filium à Rege assumeretur, & regni hæres declararetur. In casu hoc homo ab homine assumeretur; in nostro verò à DEO vilis homunculus eligitur in filium DEI, in hæredem Cœli. Quanta dignitas! hac unâ reges omnes & Cæsares vilissimi etiam rustici Anima superat. At ecce! dum peccat, è dignitate hac maxima ad eam deiicitur vilitatem, ut putri vermiculo, fœdè cadavere fiat contemptibilior. Hinc dicere potest illud Thren. 5. *Va nobis, quia peccavimus: vide Domine, & considera, quoniam facta*

sum vilis. Pone tibi ob oculos infelices damnatorum animas. Potésne non exhorrescere ad tam terribiles eorum ejulatus? Has verò DEUS sine ulla commiseratione tot sæculis videt & audit. Miraris hoc fortè tanquam divinae bonitati contrarium? cave; nam Animæ illæ non tanto amplius apud DEUM pretio sunt, quanto apud te vilissima bestiola. Cernis fortè viperam lethali ictam vulnere torqueri angore mortis: cernis muscam aranei unguibus implicatam irritis evadendi conatibus huc illuc corpus jactare, miseròque stridore fatum suum lamentari. Quid tu? an tristi earum casu ad commiserationem flecteris? imò voluptatis locò habes, & ludicri spectaculi; neque tamen ideo crudelis es, quia agitur de vita bruti vilissimi, commiseratione indignissimi. Ita videt DEUS ejulantes in Orco Animas à se creatas; videt horrendis pressas suppliciis; nec tamen compatitur, nec miseretur; quia Animæ illæ peccando infra bestiarum vilitatem se abjecerunt, omnique fecerunt commiseratione indignas. Animæ antea DEO dilectæ, adoptatæ in filias, hæredes Cœli designatæ, nobilissimæ DEI imagines, Angelorum sociæ; Animæ per peccatum adeò viles, adeò abjectæ? O peccatum an leve quid esse potes? Studiose, scio, non pateris famam tuam aut honorem violari ægerrimè fers te contemni ab aliis: cur Animæ dignitatem & honorem non majore studio curas? cur peccando & eam & te adeò vilem & contemptibilem ipse reddis?

Effectus

Effectus tertius est: Anima per peccatum fit hostis & inimica DEI. Hostis DEI! inimica DEI! exosa DEO! quid terribilius dici potest? Accepit Anima in Baptismo donum aliquod cœleste, quod Gratiam divinam dicimus: donum adeò nobile, ut omnes totius orbis thesauri pretium unius gradûs Gratia hujus adæquare non possint. Per donum hoc redditur Anima placens DEO, amica DEI, digna tantæ Majestatis amore; quem amorem nullæ opes, nulla potentia, vis nulla aut Majestas conciliare potest sine gratia. Hæc gratia divinæ nos naturæ participes facit & filios DEI; facit amicos DEI. Quanta, quæso, res est, esse amicum DEI? amicum Regis esse, imò etiam Superioris alicujus amorem obtinere, quanti æstimatur! quantum pro eo obtinendo agitur! quantum pro conservando! Et quid est demum omnis hominum favor, omnis gratia & amor? quid prodesse nobis potest? Amicitia judicis alicujus, in cujus manu nostra fortassis causa aut vita versatur, quanti ducitur! quam sollicitè quæritur! quam studiosè declinatur omne, quod ei displicere potest? magni enim momenti res esse censetur, esse amicum talis judicis. Studiosè, amicum esse DEI quid est? quanti æstimandum? amicum DEI, tanti Domini, in cujus manibus salus nostra & vita versatur? amicum DEI esse, DEO gratum esse, à DEO diligigi quid est? Sancti Martyres, quanta passi sunt, ut DEI amici essent? Sancti alii, quanta

egerunt, ut DEI amici essent! Ergo magnum aliquid esse censebant in DEI amicitia repositum. Bene censebant: DEI amicus qui est, æternum felix est. Sed ecce! peccat Anima vel semel: & eheu! ô jacturam! amittit gratiam, amittit amicitiam DEI, amittit DEum: gratiam? amicitiam? DEum? O jacturam ne cruentis quidem lacrymis dignè deplorandam! Dum peccasti, mi studiose, amisisti gratiam DEI, amicitiam DEI, DEum ipsum! Audis hæc, nec lacrymæ cadunt ab oculis? nec in suspiria solveris? ah non agnoscis, quid sit tantam facere jacturam. Vis scire, quanta sit? dicam: tanta est, quantum bonum gratia DEI & DEus ipse est. Jam æstima, si potes. Gratiam hominis perdere, qui nocere multum, aut prodesse posse creditur, ô quanti æstimatur! quot lacrymis defletur? Et quid tandem homo; quid gratia ejus est? Perdere pecunias, honorem, famam ô quanti æstimatur! quot lacrymis defletur! Et quid tandem pecunia? vile lutum. Quid honor? quid fama? Una jactura gratiæ divinæ, una una hæc est, quæ cruentis & assiduis lacrymis digna est. DEum perdere! Habitat in Anima DEus: hinc Paulus: *Templum DEI estis vos.* O felix, in quo tantus habitat Dominus! hæc habitatio repleti. Peccas? & auditur illi- cò quasi vox illa, quæ in Templo Solymæo audita fuit: Migremus hinc! migremus hinc! Sic DEus, sic dona divina quasi clamant: Mi- gremus

gremus hinc! *Vos reliquistis me, & ego relinquam vos*, dicit DEUS. Recedit ergo à te DEUS: te deserit, quia dum peccas, dæmon cor tuum possidere incipit, quocum DEUS habitare non potest. Deserit ergo te DEUS tuus. Quid hoc verò est: à DEO deseri? S. Basilus ait: *Nulla atrocior pœna est, quàm à DEO deseri*. Nulla. Medicus si ægrum deserit, quid aget miser? Te si DEUS deserit, si à te recedit, quid ages? *Va*, ait DEUS, *va eis, cùm recessero ab eis*. à DEO deseri! à DEO odio haberi! DEO exosum esse, ô pena omnium maxima! *Mille gehennis intolerabilius est, esse exosum DEO*, ait S. Chryf. Mille gehennis. Et tamen, dum peccas, adeò amicitia omnis divina rescinditur, ut Anima divino favore exclusa, ab aspectu rejecta, ad ipsius dæmonis mancipatum detrudatur. O misera! ô luctuosa mutatio! Alvarus Bassanus, quam nescio ab causam, Regis sui offensam incurrit: Rex his eum verbis compellabat: *næ tu, Alvare, minùs te æquum pro mea in te benevolentia ostendisti*. His auditis adeò turbatus est miser, ut paulò post infelix sui penè impos obiret. Tantum in eo valuit imminuti favoris Regii indicium. Non eum Rex vocabat perduellem, non gratiâ ejecit, non aulâ jussit facessere; & tamen! ô humana gratia, ô inimicitia humana, quanti æstimaris! Tu econtra, ô divina amicitia, ô odium divinum, quàm parùm agnosceris! Quid tu sentis, studiosè peccator, si cogitas; Peccavi; DEI
gra-

gratiâ excidi; hostis DEI sum, hostis DEI, inimicus DEI; & illius DEI, qui hoc me momento damnare potest, si velit: illius DEI hostis sum: quæ, obsecro, tetrior cogitatio occurrere potest? Is, cui conscientia has voces obiicit: hostis DEI es: quomodo ridere, quomodo joculari potest? quomodo amare peccatum potest, qui cogitat, DEI gratiam peccando perdi, incurri verò odium?

Effectus quartus est: Anima per peccatum exiit jure ad Cœlum. Cœlum hæreditas est Animæ in DEI gratia permanentis: hæreditas hæc debetur animæ, sicut filio debetur hæreditas paterna; nec ista aut vi hostium, aut alio infortunio aut dolo ei eripi potest. Unus hostis est, qui Animæ, sed volenti, eripere jus ad hæreditatem hanc possit. Quis ille? Peccatum est. Hoc quando ab homine admittitur, jus omne Cœli, quo antè gaudebat, ei eripitur, *Nolite errare, neque fornicarii, neque fures &c. regnum DEI possidebunt*, ait Scriptura. Solus innocens manibus & mundo corde; nemo coinquinatus adire potest hæreditatem cœlicam. Et hoc firmâ adeò lege sancitum est, ut si ipsa Beatissima Virgo post vitam sanctissimè exactam, peccatum mortale perpetrasset, omni ad hæreditatem illam jure fuisset spoliata. De Troilo quodam refertur, quòd viderit in somno palatium aliquod ingens in Cœlo, auro gemmisque ad stuporem fulgidum: erat superne affixa epigraphe: *Habitatio æterna Troili.* Hanc meri-

meritus fuerat per eleemosynam, quam dederat S. Joanni Eleemosynario in pauperes erogandam. Cum paulò post pecuniam illam repertiisset, facti scilicet pœnitens, vidit nocte Angelum, qui vultu irato aspiciens epigraphen illam, mox abripuit & aliam hanc substituit: *Habitatio æterna S. Joannis Episcopi; qui nimirum eleemosynam ex suo substituerat. Studiosè, quod huic ostensum est in somno, hoc tecum non unâ vice factum est. Struxeras tibi domum in Cœlo per opera bona, per pietatem in templo, per innocuas & devotas preces, per fugam consortii pravi, per industriam in studiis &c. jam affixa erat epigraphè: Habitatio Studiosi N. N. ô felicem te! sed quàm subito infelicem! admisisti peccatum illud mortale; rapta est epigraphè; aditus habitationis illius tibi præclusus est. An modicam hanc jacturam censes? ô si agnosceres! Cœlum perdidisti! hæreditatem amplissimam perdidisti! divitias innarrabiles, gaudia perpetua perdidisti! Et leve hoc putas? Ah non agnoscis jam, jacturam istam. Erit, cum agnosces & ingemisces: ô quale regnum, ô qualem felicitatem perdidisti! Perdidisti toties, quoties peccasti. An jacturam deplorasti? an reparare laborasti? ô cæcitas! Est qui v. g. ex lusu alearum discedit inferior, magnâ pecuniæ vi amissâ: est qui spe honoris alicujus aut præmii obtinendi excidit. ô quo vultu jacturam hanc excipit! fastidit cibos, nauseat hominum consortia & alloquia; noctes ducit*

ducit

ducit insomnes ; solvitur in gemitus ; funditur in fletus. Accidit , ut in peccatum grave idem ipse incidat , & sic Cœlum perdat. Quid tum ? an eadem doloris signa in eo conspicias ? an jacturam deflet ? an tu id egisti ? alia egisti omnia. Tantam calamitatem , jacturam tam luctuosam , sine ulla doloris significatione , quin & ridens excepisti ; ac si salva essent omnia. Atque utinam non de te verè etiam illud dici possit : *Latantur, cum malè fecerint, & exultant in rebus pessimis.* Ubi fides tua , mi Studiose , ubi ratio tua ? tantamne à te factam esse jacturam credis , & ridere potes ? & quiescere potes ? non hoc tibi ad concipiendum letale peccati odium sufficit ? Credo sanè , sufficere.

Hoc tamen ut augeam , unum adhuc observatu hîc dignum est. Anima peccans spoliatur jure ad Cœlum : perdit Cœlum. Cur ? quid pro hoc in vicem quasi recipis ? Hîc responde , quod voles ; ego meam in hac re insaniam aspiciens exclamare cogor : ô me infelicem ! ô stolidum ! Cœlum perdidi , ut levi aliquâ voluptatulâ fruerer , quam mihi in peccato dæmon objecit : pro tantilla voluptate , tantam ego felicitatem perdidi ! ô me cæcum ! me insanum ! pro nihilo me spoliavi felicitate tanta ! vanitate seductus sum ! Si paternam hæreditatem amittere debuisssem facto peccato , peccatum revera non perpetrâsssem ; & cum scirem , à me perdi hæreditatem æternam , peccare non exhorruï ? ô ubi mens ? ubi ratio mea ? ut genio meo

meo indulgerem ; ut libertate fruerer , Cœlum perdididi ! Stultum vocavi Esau , quòd pro pulmento modico benedictionem paternam vendiderit. An non major mea fuit stultitia , dum pro modico , pro momentaneo gaudiolo æternam perdididi felicitatem ? Decepisti me , ô peccatum ! decepit me exterior species tua : posthac non decipiet ; non usque adeò insipiens mercator ero , ut pro momentaneo gaudiolo æterna vendere velim gaudia. Vale peccatum ! effectus iste te nimis mihi exosum reddit & abominabile.

Effectus quintus est : Anima per peccatum grave meretur infernum & seipsam condemnat. In hoc sistamus : facilius forsan terrebit , quia sensus nostros , nostrum corpus & animam magis attinet. Scito igitur : eo momento , quo peccas : non modò omni ad Cœlum jure spoliaris , sed etiam Inferni reatum contrahis , dignus evadis inferni suppliciiis ; tibi ipsi sententiam æternæ damnationis dictas ; præsentissimo pereundi discrimini te exponis. O quam funesta sunt , quæ dixi ! Dum peccas , te ipsum condemnas. Docet hoc Chryf. in hæc verba : *Scito & vide , quòd quoties peccasti , condemnasti te ipsum.* Exposuerat tibi DEUS Cœlum , diabolus voluptatem. Tu peccando dicebas , non voce , sed opere : scio , ô DEUS , quòd infinitum bonum sis ; scio , quòd me creaveris ex nihilo ; quòd Dominus meus , quòd Pater meus , quòd conservator sis ; à te tamen recedo , te desero ,

sero ,

fero, ut hac voluptate fruam. Abdico titulum filii; nolo te habere Patrem; nolo esse electus. Scio, te passum esse pro me, & acerbâ morte mortuum: nihil curo. Scio, quòd promittas mihi Cœlum, si tibi serviam; si verò hoc renuam, omne mihi jus Cœli adimas; nihil curo. Et tu ô S. Spiritus, cede è corde meo; cede cum gratia tua; nolo amicitiam; nolo favorem tuum. Et tu B. Virgo, posthac non eris Mater mea. Et vos Angeli, vos ô Sancti, non eritis Socii mei. Ametis DEum, an non, nihil curo; ego non amo. Scio, minatur DEus deletionem è libro vitæ, minatur inferos; nihil curo: deleat me: damnet me. Abrenuntio tibi, DEus! sciant Cœlum & terra, quia dæmonem sequor; dæmoni serviam; licet sciam, reum me fieri inferni; licet sciam, mori me in peccato posse, tamen pecco. Voluptas, quam dæmon exhibet, gratior mihi est gratiâ tuâ, favore tuo tuo Cœlo. Hoc si aliter obtinere non possum, nisi calcatâ lege tuâ, calcato Salvatoris sanguine, calcato Cœlo; fixum est; calcabo legem, calcabo sanguinem, repudiabo Cœlum, ut voluptate hac fruam: Pecco: nil me minæ, nil promissâ movent: Pecco. Non horres ad voces istas? tuæ sunt; à te toties reipsâ prolata sunt, quoties peccasti graviter. Tum temporis enim palam fassus es, malle te dæmonis esse quàm DEI, Cœlum à te repudiari, ut infernum habeas. *Quis audivit talia horribilia?* Tu ipsum condemnare, tibi ipsi damnationis dicere sen-

sententiam audeas? dubitas de rei veritate? Te
 quæro: fur, dum hinc inde res alienas rapit,
 sciens omnem in furto deprehensum esse patibulo
 suspendi, an non sibi ipsi quodammodo sen-
 tentiam dicit, dum sponte hujus se supplicii reum
 facit? ita sane. Ergo & tu dum peccas, sciens
 pœnam inferni destinata esse peccatoribus,
 reum te facis inferni, sententiamque damna-
 tionis in te ipsum profers, & statuis; hoc solum
 discrimen video: fur sperat furtum suum cela-
 tum iri, aut judicem variis modis cogitat elu-
 dere, pœnasque evadere; tu verò, si Christianus
 es, credere certò debes; nec peccata tua posse
 celari, nec judicem eludi, nec pœnas evadi, si
 in peccato moriaris. Scio, quid dicas: evadi
 possunt pœnæ, si Pœnitentiam agam: peccabo,
 nec damnabor tamen, quia confitebor, & pec-
 cata deplorabo. Hoc ipsum forte respondes ad
 superiores effectus, cogitans: et quid demum
 est? facilia sunt peccati remedia; animæ decor
 facile reparatur; divina amicitia facile restaura-
 tur; Cœlum facile denuo obtinetur. Studiosè,
 an verè ita sentis? an facilia credis peccati reme-
 dia? ô quàm aliud sentiebat Sanctus ille, qui asse-
 rebat: *Facilius inveni, qui innocentiam servaret, quam*
qui ritè pœnitentiam egerit. Verum est: instituit
 Christus Pœnitentiæ Sacramentum; est Confes-
 sio certa peccatorum tabula. Sed an scis, hanc à
 te ritè peragenda esse? an scis, dolorem tuum
 fore talem, qualis requiritur? quis hoc tibi pol-
 licebitur? Imò quis, obsecro, tempus tibi pro-
 misit,

G

misit,

milit, quo confiteri post peccatum valeas? an
 non eo ipso, quo peccas momento, mori potes?
 an tu primus esses, cui hoc contingeret? non
 scis, quid Angelis factum sit? quid pluribus stu-
 diosis? ubi tunc Pœnitentia? ubi confessio?
 ubi divinæ amicitiae reparatio? Sed si vel hoc
 abesset, an quia facile reparari potest amicitia
 DEI, eam hac de causa negligere oportet? an
 ob rem nullius momenti abiicere? an, quia DEI
 misericordia hæc remedia instituit, tu eam ip-
 sam offendere debes & irritare? an quia in vi-
 cinia est medicus, te ipsum vulneras? ô infan-
 tia! ô præsumptio nequissima! quam multos
 decepisti, perdidisti! credisne, mi juvenis, ar-
 dere in inferno vel unicum, qui, dum pecca-
 bat, non cogitaret, futuro tempore pœniten-
 tiam agere? nullus est, credo. Omnes, omnes
 tempus sibi promittebant. Interea justus DEUS,
 qui non irridetur, quo minimè tempore expe-
 ctabatur, aderat, morte subitanæa miseros rap-
 puit, ad tartara deturbavit. ô spes nequissi-
 ma peccatorum! ô spes fallax! Verùm mitto ista:
 unum dico, quod negare non potes. Dum
 peccas, eo te in statu collocas, ut damnari pos-
 sis, & æternum perire; cùm quovis momento
 mori possis; si autem in peccato moriaris, cer-
 ta tibi est damnatio. Hoc credis? & non tre-
 mis? non horres? non peccatum abominaris?
 non infensissimo odio execraris? Res certè ter-
 ribilis: pecco: expono me discrimini præsen-
 tissimo æternæ damnationis.

Reflexiones. Audiisti multa de natura, suppliciiis & effectibus Peccati. Quid ex omnibus his concludere potes, nisi hoc: ergo peccatum mortale est res prorsus horribilis, malitiãque continet suo modo infinitam: ergo peccatum non est res risu digna: ergo errant, qui peccatum tam facile admittunt: ergo mala potius omnia subeunda sunt, quã faciendum peccatum. Bene est. Hoc unum spectavi hæctenus, fugam scilicet & horrorem peccati. Fugimus serpentem; horremus bufonem, nauseamus etiam videre araneam, quia vel visu turpia sunt, vel nobis noxia. Cur peccatum non horremus, omni bufone foedius, omni serpente pestiferum magis? Ergo quasi à facie colubri fuge peccatum Eccli. 21. Attende, quia citò præterit, quod delectat; permanet sine fine, quod cruciat, S. Chryf. Eleazarum illum Heroem Machabæum imitare, qui respondit citò, malle se præmitti in infernum, ac peccare. Imitare Sodallem illum Panormitanum, qui, ut testantur Annæ S. I. rogatus à duobus sodalibus, ut litteras impias ad locum designatum ferret; peccatum est, ajebat, non licet. Expedientibus verò illis mucronem & necem minantibus: occidite, dicebat; occidite me: hoc fortè potestis; ut peccem, non efficietis. Imitare demum mille alios, qui cum Machabæis palam asserabant: parati sumus magis mori, quã patrias DEI leges prævaricari. Sed jam ad particularia veniamus.

1. Si Anima per peccatum privatur omni decore; si è divinæ adoptionis gradu infra bestiarum vilitatem abiicitur; quo horrore ad solum etiam peccati nomen percelli debes? quo odio illud prosequi? Accipe simile: cogita te magno à condiscipulis tuis omnibus honore excipi; in amore esse omnibus & æstimatione summâ. Si quid scires, quod summum tibi apud eos contemptum accerseret, omniumque risui exponeret & ludibrio, an illud sponte faceres? nunquam certè. Si verò hoc ipsum omittere non posses sine molestia aliquâ tuâ; an hoc territus id ipsum fortè admittères? neque sic faceres, credo. Charior tibi esset honor tuus; malles molestiam superare, ne aliis ludibrio fieres. Quid verò est contemptus, quid ludibrium hoc collatum illi, quod peccando incurris? Et peccare potes? summo apud homines aliquando in die iudicii, summo apud demones in inferno, summo apud Angelos, ipsumque DEum contemptui, æternoque te exponis ludibrio. Ergo vel honoris cupidò te absterreat, & timor ludibrii.

2. Quid in te effecit consideratio effectus tristissimi; quo per peccatum diximus amitti gratiam DEI, amicitiam DEI, DEum ipsum. Digna est res hæc, quam sæpe mediteris. Aliud quid est perdere gratiam DEI? plus certè, ac mille regna, mille mundos perdere. Et tamen quid agimus? ubi jactura rei terrenæ prævidetur, omne adhibetur studium, ut caveatur jactura.

jactura si facta est, ô quantum deploratur! Sola, sola DEI jactura est, quæ à nobis lacrymas nullas extorquet. Perdiderat B. Virgo duoden- nem Jesulum absque culpa sua. O quo labore, quo dolore per triduum quæsivit? tu quoties perdidisti Jesum tuum, & gratiam ejus? & an vel guttulam profudisti, doloris tui testem? Michas gentilis idola sibi fecerat; hæc ei clam surrepta sunt: insecutus illico viros, per quos rapta credidit, fletui & ululatus finem nullum ponebat. Quæsitus, quid ploraret? reposuit: *Deos meos tulistis -- & quaritis quid plorem?* Ac si diceret: An non hæc sufficiens doloris causa est, perdidisse deos? his si mihi carendum est, omni pariter felicitate carendum mihi esse video. Non erubescis, Studiose, hoc audiens? Ethnico Deorum jactura tam acerba est; lacrymas ei & planctus exprimit; eum domo excitat; ad quærendum impellit. Tu quid? An DEum peccando perditum deplorasti? an in Sacramento Pœnitentiæ inter lacrymas quæsivisti? Aut an DEus tuus res fortè minoris momenti est, ac DEus gentilium è luto formatus? an jactura DEI veri vilior? O pudor! Observa hoc præcipuè, si è peccato lucrum aliquod aut commodum quæsivisti. *Ecce peccasti, ait August. & lucrum fecisti. Quid? lucrum? ut lucrum faceres, DEum perdidisti. Quid perdidisti? quid acquisivisti? quod acquisivisti, aurum vocatur (aut voluptas) quod perdidisti, DEus vocatur. Ecce lucrum præclarum! DEum perdere, ut voluptatulâ fruatur,*

ut genio indulgeam. O quàm hoc aliquando
 deflebis, si jam non desleas? deflevit moriens
 Henricus Octavus Angliæ Rex: Heu me! aiebat,
 Cœlum, DEum, omnia perdididi! Tu, ne sic serò
 cogaris deflere, hoc age: magni æstima jactu-
 ram hanc, uti revera est maxima: & quia in ma-
 nu tua est, eam vel declinare, vel facere, decli-
 na summo studio; hoc est: fuge peccatum.
 Eodem spectat, quod de amicitia DEI dictum
 est. O quanta res est, esse DEI amicum! gau-
 des, studiose, de favore Parentum, de gratia
 Magistri aut Professoris tui: laboras, ut eam ob-
 tineas, si desit: ut conserves, si adsit: ut repares,
 si imminuta sit. An non sollicitè etiam declinas
 ab eo, quo favorem illum minui tibi constat?
 an non peragis ea, quæ ad ejus conservatio-
 nem sunt necessaria, licet fortè molesta tibi sint
 & ardua? & tamen favor hominis est. Mino-
 risne igitur favor & amicitia DEI momenti
 sunt, ac favor humanus? Meliusne est vivere
 hostem DEI, quàm hominum? Pudet sic qua-
 rere. Hoc te rogo: age pro obtinendo &
 conservando DEI favore illud saltem, quod
 pro humano agis: fuge peccatum, quod solum
 te DEI hostem facere potest. Si scires, te om-
 ni gratiâ apud Parentes tuos, aut Professores
 spoliatum iri, si mentireris v. g. aut diem otio-
 se perderes &c. an faceres mendacium illud? an
 fruereris otio? si ingenua tibi indoles est, non
 faceres: charior tibi favor ille foret brevi otio
 O Studiose, quo DEI tui æstimatio recidit
 certò

certò scis, te per peccatum mortale quodvis excidere gratiâ DEI & favore; & tamen perpetrare illud non horres? jacturam non curas? times esse hostis hominis, & nullo modo DEI? Imò (ô inauditam malitiam!) ut hominis amicitiam conserves, an non sæpe DEum ipsum offendis? ne homo tibi irascatur, ne te leviter puniat, aut increpet, DEum offendis mentiendo, pejerando &c. Hic quid dicam? DEum velle hostem habere, ne hominem habeam hostem, ô quæ audacia! quæ insania! Et quid tandem humana tibi nocere potest inimicitia? quid odium? corpori fortè potest, animæ non potest; DEum autem si hostem habeam, væ corpori! væ animæ tuæ! & in æternum væ! Hic etiam examina te, an non mala multa admiseris ex respectu vano, bona verò omiseris; nam hoc ipsum est Divinam amicitiam humanæ postponere, timere homines, non DEum, hominum favorem quærere, non DEI. Quo quid abominatione dignius?

3. Spoliatur Anima peccans jure ad Cœlum, & quidem pro te nullius momenti spoliatur: ergo peccator stultorum omnium maximus est. Per singula peccata si tantum florenum unum perderes, an non stolidus fores, si peccares? an non peccatum fugeres? credo sanè. Et ecce Cœlum perdis: beatitudinem perdis: nec tamen fugies? an fortè Cœlum floreni unius pretium non adæquat? ô pudor! Quo interim oculo aspicias id, quod Cœlum tibi eripit? Cogita, te

præ condiscipulis tuis omnibus spem habere Præmii sub finem anni palam reportandi; esse præterea in honore apud omnes; nullo unquam verbo aspero, nedum poenâ, à Professore exceptum. Sit alius, qui tibi istam tuam felicitatem invideat, quâ nescio, fraude à præmio te impediatur, gratiâ Professoris privet, omnibus exponat ludibrio, suppliciis etiam gravissimis subiiciat. Quo, quæso, cum eo oculo intueberis? quam cum eo inibis amicitiam? si rectè sentio, vel nomen ejus ferre non posses, nedum aspectum: malè id quidem fieret; teneris enim & hostes diligere. Unus solùm hostis, est, quem licitè odio habes, & abominaris. Huc odium converte; graviora enim tibi damna, ac ullus alius, afferre potest. Hostis ille peccatum est: hoc tibi spem gloriæ æternæ, hoc gratiam DEI rapit, hoc suppliciis te addicit sempiternis. O te omnis impotem rationis, hostem hunc si ames!

4. Si peccator se facit reum gehennæ, sibi que damnationis æternæ sententiam dicit; ergo peccando exponit se periculo æternæ damnationis; ergo si in peccato moriatur, æternum perit. O quàm multa hinc observatu dignissima! Peccans se ponit in eo statu, in quo æternum perire potest. Peccastine, mi studiosè ergo te ipsum in misero adeò statu posuisti, ut si mortuus esses, periisses æternum. O quæ infania! quale tui ipsius odium! Bene hoc tibi imprime. Quamdiu in peccato es, hostis DEI es; reus inferni es, & quovis momento proximus

mus damnationi: laqueum quasi habes collo
circumdatum: jam in scalis veluti ad patibulum
consistis: imminent jamjam dæmones, te ad in-
feros rapturi. Quantum abes ab orco? quan-
tum requiritur, ut damneris? unus DEI nutus
requiritur: tantum abes ab orco, quantum à
morte; aut quantum reus aliquis jam in patibuli
gradibus consistens, abest à suspensione. Quid
concludis? Ergo insanissimus est, qui ob rem
nullius momenti huic se exponit periculo: ergo
multò insanior, qui vel per momentum in
tali statu perseverat. Et hoc posterius jam præ-
fertim tibi impressum opto. Insanissimus est,
qui vel unico temporis momento in statu pec-
cati mortalis perseverat; aut ridere in eo, joca-
ri, gaudere potest. Fuisti, ut timeo, in statu a-
deo misero, mi studiose, vix passu uno remo-
tus ab inferno: & ridere poteras? jocari pote-
ras? Morio quidam fuit, qui sæpe ex Domino
suo causam quærebat tristitiæ, quam vultu sem-
per præseferbat Dominus. Hic causam datu-
rus, mandat Morionem poni in sella quadam
admodum fragili; hanc jubet e funibus aliquot
suspendi, superne verò appendi gladium, qui
capiti immineret; inferne ignem substrui. Tum
sic Morionem compellabat: eja age, Morio,
ride, lætare, exulta! Quomodo possum, repo-
nebat iste, omni momento timeo, ne vel rum-
pantur funes, vel frangatur sella, aut gladius
decidat, & sic miser ferro aut igne peream, &
lætari me jubes? Responsionem hanc sic exce-

pit Dominus: Et hinc meam causam disce tristitia. Vita mea sedes fragilis est; imminet superius vindictae divinae gladius; infra me succensum video ignem infernalem, a quo parum me abesse video; & quomodo ridere, jocari, laetari possim? o mi studiose, quomodo tu laetari poteris, aut etiamnum potes, si in peccato haeres, sciens: hoc momento si morior, apud inferos sum? Quomodo vel nocte una aut die vivere potes hostis DEI? Non poterat hoc capere S. Thomas, quam ratione peccator unicam etiam tantum horam perseverare in peccato possit. Damocles notus ille Dionysii adulator, licet mensae regiae accumberet, in regio resideret throno, ne bolum tamen e cibis delicatissimis capere voluit, eoque pendens e filo tenui ferrum vertici imminebat. Vitae meae securus non sum, aiebat, & comedere me jubes aut laetari? In peccato gravi si jaces, vitae tuae securus non es; hoc momento imminet vindicta divina; hoc momento, antequam finem facias legendi folium hoc, esse jam potes inter inferos: & laetari adhuc possis aut ridere? o te nimis aut incurium aut stolidum! Joannes Alexandrinus cum Niceta quodam in re etiam licita litem moverat: sub vesperum diei illius, poenitentiam ductus, misit ad eum, qui diceret: sol ad occasum est: reconciliemus nos DEO. Studiose, has eadem credo esse voces Angelici tui, antequam cubitum eas: mihi cliens: sol ad occasum est: reconciliemus nos DEO! es in peri-

periculo damnationis: mori potes: damnari potes: elice contritionem perfectam: perage examen vespertinum: non unus jam inter inferos hujus neglectum plorat: memento periculi! Has Angeli tui voces crede, & eis obtempera; periculum enim salutis terribile est. Cogita esse hominem, qui è tenui & detrito fune pendeat super foveam serpentibus plenam. Quo eum animo fore credis? an ridebit? jocabitur? dormiet? an paullulum mellis forte ex arbore aliqua defluentis anhelabit? imò verò attonitus, tremens non nisi jam funiculum, jam foveam respiceret, sic tacitè gemens: heu quàm facile est, ut rumpatur filum! & quid fiet? miser ego pronò devolvat capite; valido ictu humi totus collidar; inermis & expers auxilii pabulum ero bestiis, quæ jamjam avidas fauces aperiant. Ita cogitaret, ita gemeret ille: ita & tibi cogitandum. Vita tua filum fragile est: ô quot modis, quàm facilè rumpi potest! & si fiat; quò rues? quis opem feret? hæc credens an de somno, de cibo, de peccato novo cogitare potes? Abiice, quæso, insaniam: DEO te concilia!

5. Fuisti in statu, in quo perire poteras. Quis servavit, ne perires? ne morereris ut alii in peccato? Audi denuo, & hanc tibi veritatem imprime: Infinita DEI bonitas te servavit. O stupendam misericordiam! sed cujus DEI? an ejus, quem amabas? minimè; sed (obstupeſce!) sed DEI à te toties tamque graviter offensi bonitas te servavit. Audite Coeli! DEus à me
offen-

offensus, me servat ab interitu! ô verba, quæ si me non inflectant, si non lacrymas è ferreo etiam corde extorqueant, nulla alia supersunt. DEus à me offensus fecit, ne damnerer! Idem tibi applica. An leve hoc beneficium? an amantissimum hunc DEum iterum ausimus offendere? ah absit diabolica hæc malitia! Pepercit DEus, dum damnare nos poterat; dignus igitur est omni amore & obsequio. B. Virginis hîc non obliviscamur. Pepercit DEus peccantibus nobis; quod autem pepercerit, citra dubium ad preces B. Virginis pepercit; nulla enim nisi per hanc obtingit nobis gratia. Dicit illa tibi, quod dixisse fertur Studioso cuidam, ut Annæ S. J. memorant: finem fac tandem, aiebat, vitæ liberiori: est periculum æterni exitii, quod jam subiisses, nisi ego avertissem. Sic illa hodie ad te loquitur: petit, ut finem facias vitæ tepidæ; faciesne tandem?

Affectus. O misericors DEus! ô DEus à me toties, tam graviter offensus! quid dicam? quibus verbis tuam in me bonitatem deprædicem? Nisi custodisses me, habitasset inter inferos anima mea; arderem inter inferos sine ulla redemptionis spe in æternum. Si me mori permisisses in illo loco -- illo tempore -- ô Anima mea ubi essemus? inter inferos essemus. Quis fecit, ne simus in loco adeò funesto? DEus fecit! DEus à te offensus fecit! obstupesco, ô DEus, ad hanc tuam clementiam! hæc, hæc cor meum saxo durius emollit. Detestor, Domine, & super

super omnia mala abominor omnes iniquitates meas, quibus te unquam offendi. O DEUS mi, quid egi? quoties animam meam indignissime habui, tuam in ea imaginem deformando? quoties bonis cœlestibus me sponte abdicavi, ut levi fruerer voluptate? quoties æternorum me reum feci suppliciorum, ut genio satisfacerem? stultè egi in his, Domine: detestor insaniam meam; sed magis detestor injuriam tibi in his illatam, maximè, quòd gratiam & amicitiam tuam tam parvi fecerim. Domine, tu scis insipientiam meam, & delicta mea à te non sunt abscondita. O quis dabit dolorem, qui par sit malitiæ meæ! si eum etiam haberem dolorem, qui spiritum mihi intercluderet, præcordia rumpèret, exanimem me humi prosterneret, tantus adhuc non esset, quantus deberet. O utinam omnis omnium verè Pœnitentium dolor meo in corde congregaretur! utinam eo ipso odio, quo tu, ô DEUS, peccatum detestaris, detestari & ego possem! detestabor quantum possum & per Confessionem abolebo.

Proposita. Tuam verò bonitatem, quæ me hætenus servavit, ne perirem, posthac offendere impossibile mihi erit. 1. Ergo Amor mi, nullum posthac peccatum! 2. Occasionem peccandi fugiam, præcipuè illam - - - 3. Renuntio consortio huic, quod ad peccatum me induxit. 4. Nullius hominis amore DEUM meum vel levissime offendam. 5. Nihil boni ex respectu vano omittam. 6. Pro nullo mundi bono DEUM

&

& amicitiam ejus perdam. 7 Semper vesperi faciam Examen, & Contritionem seriam elicere conabor. 8. Si, quod absit, in peccatum grave laberer, ut primum potero, properabo ad Confessionem. 9. Sæpe DEO gratias agam, quòd me non damnaverit. 10. Colam indies B. Virginem, cujus intercessione procul dubio servatus sum, ne perirem; & quia hæc petit, ut finem faciam vitæ liberiori, faciam. 11. Ut semper horream peccatum, sæpe cogitabo: unum peccatum, æterna damnatio!

Petitio. Infinita Tua bonitas, ô DEUS, quæ rebellem servavit, contritum non despiciet, sed gratiam largietur ea implendi, quæ per gratiam tuam statui. Ita per Jesu Christi sanguinem rogo.

Ad DEum. Rex Cœli & terræ, ego vermiculus vilissimus, sed tamen creatura tua, ad thronum Majestatis tuæ adrepo. Faciem levare non audeo, quia confusio eam cooperuit. Vocem meam levo ad te, & hoc unum repeto: Benedictus es Domine, quia fecisti mecum secundum misericordiam tuam magnam nimis. Gratias ago tibi, quòd malitiam peccati mihi manifestaveris, & sanctius vivendi desiderium inspiraveris. Unum peto cum Ecclesia tua: DEUS à quo bona cuncta procedunt, & qui diligentibus te facis cuncta prodesse, da cordibus nostris inviolabilem tuæ Charitatis affectum, ut desideria de tua miseratione concepta nulla possint tentatione turbari.

Ad

Ad B. Virginem & Sanctos. O verè Mater
 Misericordiæ, Maria Virgo! ego peccator te in-
 tercedente servatus ab inferis tibi gratias ago,
 meam erga te pietatem renovo; finem faciam
 liberiori vitæ meæ: ora & deinceps pro me, ne
 in pristina peccata relabar. Idem mihi à DEO
 impetrate, ò Sancti Patroni omnes, vos præci-
 pue, qui mori maluistis, quàm peccare: horro-
 rem peccati implacabilem mihi exorate, ne ultra
 offendam DEum meum. *Litanias Lauretanas*
recita eundem in finem.

Consideratio IV.

De Peccato Veniali.

Recitatâ oratione, cogita te videre Purga-
 torium, ejusque pœnas varias ac terribiles, nec
 non Animas DEO quidem dilectas, acerba ta-
 men patientes. Roga gratiam agnoscendi,
 quantum malum sit illud, quod DEus inter flam-
 mas illas tam horrendis castigat suppliciis.

Pars I.

Natura Peccati Venialis.

Doctrina. Peccati mortalis horror facilius
 persuadetur hominibus, Venialis non item.
 Insita enim est hæc hominum animis opinio
 non facile evellenda, peccatum veniale Leve
 aliquid esse; hinc nec tanto studio vitandum.
 Pesti-

Pesti-